Управління культури і туризму
Харківської обласної державної адміністрації
Харківська обласна універсальна наукова бібліотека

КРАЄЗНАВЧА КНИГА ХАРКІВЩИНИ
2018

Анотований каталог видань

Харків ХОУНБ 2019

УДК 015:908 (477.54)

ББК 91.11 (4 Укр – 4 Хар)

К 78

Краєзнавча книга Харківщини 2018 [Текст] : анот. каталог видань / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Н.І.Грайворонська, Л.М.Конопля. – Харків : ХОУНБ, 2019. – 63 с. : іл.

Анотований каталог інформує читачів про книги краєзнавчого напряму видавництв та поліграфічних підприємств регіону, а також про друковані видання, присвячені Харкову і Харківській області, що вийшли в Україні та надійшли до фонду РЦІ «Харківщина» Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки протягом 2018 р. Покажчик є продовженням започаткованої у 2010 р. серії «Краєзнавча книга Харківщини».

У каталозі містяться бібліографічні описи книг та анотації до них **(використані анотації із книг, які запропоновані авторами або видавництвами)**, подаються копії обкладинок. Бібліографічний опис здійснено за чинними в Україні стандартами. Літературу розміщено відповідно до «Схеми краєзнавчого каталогу ХОУНБ». Окремим розділом представлені видання, що продовжуються, неопубліковані видання ХОУНБ. Для зручності користування до каталогу створено допоміжний апарат («Іменний покажчик», «Алфавітний покажчик назв творів», «Зміст»).

Видання адресовано фахівцям книговидавничої справи, представникам органів державної влади та управління, керівникам бібліотек, книгарень, працівникам бібліотек і музеїв, краєзнавцям, науковцям, студентам та усім, хто цікавиться книжковою продукцією та історією краю.

Укладачі:	Н.І. Грайворонська
	Л.М. Конопля
Редактори:	Л.І. Єпішева
	О.М. Травіна
Комп’ютерний набір	Н.І. Грайворонська
Комп’ютерна верстка	Л.М. Конопля
Відповідальний за випуск	Л.О. Сашкова

© Харківська обласна універсальна
наукова бібліотека, 2019

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ В ЦІЛОМУ
Видатні діячі і край

1. **М.А.Беркос. Живопис, графіка : до 150-річчя від дня народж. / Харків. худож. музей. – Харків : НТМТ, 2011. – 23 с. : іл.**

Видання присвячено творчості відомого українського художника, представника Харківської пейзажної школи М.А.Беркоса (1861–1919) та приурочено до 150-річчя від дня народження майстра. Цьому ювілею присвячено персональну виставку творів живопису і графіки в залах Харківського художнього музею, каталог якої також представлено у виданні, адресованому широкому загалу фахівців та шанувальників мистецтва.

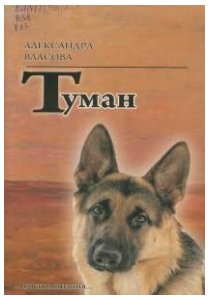

2. **Власова А.Д. Туман : воспоминания / А.Власова. – Харьков : Полиграфист, 2014. – 166 с. : ил.**

В основе издания лежат авторские рукописи, исполненные в форме дневниковых записок, которые велись в конце 90-х годов прошлого столетия, и собранные воедино И.А.Саяной.

В первой части даны воспоминания А.Д.Власовой о её семье Лисогоровых – представителях духовной интеллигенции Украины. Воспоминания охватывают период с 1914 по 1994 гг. и посвящены описанию детских лет автора, жизни многодетной семьи протоиерея Д.Я.Лисогорова, их скитания «лишенцами» по свету, её учеба и творческая деятельность. Автор подает уникальные воспоминания о многих периодах истории Украины, о многих известных личностях, с которыми была лично знакома.

Во второй части читатель познакомится с автобиографической повестью «Туман». Хотелось, чтобы по прочтении этой повести читатель проникся необходимостью беречь родную землю и все живое на ней. В этом – смысл этого туманного произведения художницы, мастера кисти и пера.

Стиль авторского повествования, а также орфография подаются в оригинале. Воспоминания дополнены уникальными фотографиями семьи Лисогоровых и Коропова хутора Змиевского района, взятыми из её личного архива.

Книга будет интересна тем, кто увлекается историческим прошлым Украины, а также широкому кругу читателей.

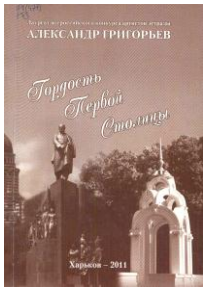

3. **Григорьев А.Н. Гордость первой столицы / А.Н.Григорьев. – Харьков : Вид-во Федорко, 2011. – 107 с. : портр.**

Книга Олександра Григор'єва «Гордость первой столицы» є унікальним виданням. В ній, як у дзеркалі, можна побачити характери, високі устремління і славну працю наших земляків –

патріотів Харківщини.

Автор надає короткий життєвий опис своїх однодумців, з якими йому прийшлось пройти всі ці роки.

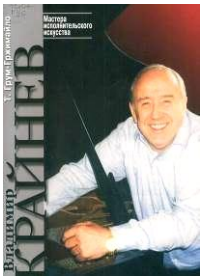

4. **Грум-Гржимайло Т.Н. Владимир Крайнев. Творческий портрет / Т.Н.Грум-Гржимайло. – Москва : Музыка, 2004. – 47 с. : ил. – (Мастера исполнительского искусства).**

Биография Владимира Всеволодовича Крайнева пестрит экстраординарными подробностями – под стать неординарной личности музыканта.

Популярный очерк о творческом пути одного из ведущих пианистов – ученике Генриха Густавовича и Станислава Генриховича Нейгаузов, лауреате многих международных конкурсов музыкантов-исполнителей, народном артисте СССР, народном артисте Украины, лауреате Государственных премий, педагоге и музыкальном деятеле, неизменном участнике жюри престижных международных конкурсов В.В.Крайневе.

Рассчитан на музыкантов и широкие круги любителей музыки.

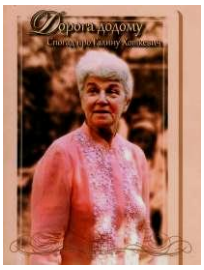

5. **Дорога додому : спогад про Галину Хоткевич. – Харків : Фонд нац.-культур. ініціатив ім. Г.Хоткевича, 2011. – 127 с. : іл.**

Книга присвячена Галині Хоткевич – славній дочці видатного діяча української культури Гната Хоткевича, яка все своє життя присвятила Україні, поверненню з небуття імені свого батька й здійсненню його творчих заповітів. Повна енергії, ініціатив, світлих думок, п. Галина змогла не лише пробудити серед громадськості інтерес до літературної, музичної, мистецької спадщини Гната Хоткевича, але й прикладом свого подвижництва наснажувати земляків до щирого і безкорисливого служіння Батьківщині.

Усміхнений, духовно щедрий і по-слобідськи талановитий образ Галини Гнатівни є близьким і рідним великому колу її знайомих з різних українських і чужоземних країв, адже багатьох п. Галина закохала в український світ, заохотила до пізнання української культури, спрямувала до діянь і творчості в ім’я кращого майбуття свого народу.

Це видання покликане розкрити багатогранність, глибину й пасіонарність особистості Галини Хоткевич, визначити її роль у розвитку сучасного громадсько-культурного життя України.

6. **Зінченко А. Храми Якима Погрібняка / А.Зінченко. – Київ : [Б. в.], 2016. – 183 с. : іл.**

Праця присвячена творчості визначного українського архітектора XVIII ст. Якима Погрібняка, творця дивовижних дерев’яних храмів, які стали яскравим набутком національної культури й упродовж тривалого часу надавали прикметних ознак

архітектурному краєвидові Слобожанщини й Запорозького краю.

Видання розраховано на мистецтвознавців, істориків культури, студентів, усіх, хто шанує красу й довершеність споруд української архітектурної школи.

7. **Кемпер-Шульженко И.В. Клавдия Шульженко. «Когда Вы спросите меня» / И.В.Кемпер-Шульженко. – Харьков : Константа, 2003. – 144 с. : ил.**

Предисловием к изданию служит выдержка из книги Галины Вишневской «Женщина-миф»: «Примером, идеалом эстрадного пения была для меня Клавдия Шульженко. Все в ней мне нравилось. С самого появления её на сцене я попадала под обаяние её огромного мастерства, её внешнего облика, её пластики, отточенности её движений. В каждой песне возникал определённый сценический образ, каждая песня была законченным произведением, со своим вступлением, развитием и финалом…».

8. **Лесь Курбас в контексті світової та вітчизняної культури : матеріали міжнар. наук. конф. до 125-річчя від дня народж. Л.Курбаса, 14-15 берез. 2012 р. / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І.П.Котляревського, Харків. держ. акад. культури. – Харків ; Київ : Нац. центр театр. мистецтва ім. Л.Курбаса, 2012. – 208 с. : портр.**

9. **Литвинова Л. Мечта и дело Виктора Кошелева : к 90-летию со дня рождения В.И.Кошелева, в 1970–1989 гг. – директора Купян. литейн. з-да / Л.Литвинова. – Харьков : Дом Рекламы, 2017. – 142 с. : ил.**

Наверное, в каждом городке на нашей планете, в том числе и маленьком, есть свои местные легенды, связанные с выдающимися личностями, определившими судьбу этих городов. В индустриальном Купянске, райцентре Харьковской области, такой знаковой личностью был и есть Виктор Иванович Кошелев, в 1970–1989 годах – директор Купянского литейного завода…

В книге использованы фотоматериалы из личных архивов семьи Кошелевых и журналиста В.Малышевой, из архива Дворца культуры им. Кошелева (директор – Л.Поддубная), из фонда инициативной группы поискового отряда краеведов, возглавляемых учителем истории средней школы № 12 г. Купянска З.Дубовецкой, из архива ветерана КЛЗ Н.Калашника.

10. **Порфирій Мартинович і сучасність : матеріали наук.-практ. конф. з нагоди 150-річчя з дня народж. П.Д.Мартиновича, 8 груд. 2006 р., м. Харків / М-во культури і туризму України, Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. центр нар. творчості [та ін.] – Харків : [Б. и.], 2006. – 47 с.**

Науково-практична конференція «Порфирій Мартинович і сучасність» присвячена 150-й річниці з дня народження видатного українського художника, етнографа і фольклориста Порфирія Денисовича Мартиновича.

У роботі конференції взяли участь провідні фахівці-етнологи, науковці, співробітники музеїв, краєзнавці.

У збірнику вміщено статті, в яких досліджується творча та наукова спадщина П.Д.Мартиновича, аналізується вплив його діяльності на розвиток сучасних культурних процесів в Україні.

Видання розраховано на науковців, студентів, усіх, хто цікавиться традиційною українською культурою.

11. **Назарян М.М. Либерман Е.Г. и его роль в развитии украинской экономической мысли : юбил. моногр. изд. / М.М.Назарян, А.Д.Кашпур. – Харьков : Тип. «Мадрид», 2016. – 236 с. : ил.**

Юбилейное монографическое издание посвящено жизнедеятельности и наследию основоположника Харьковской экономической школы всемирно известному ученому-экономисту Евсею Григорьевичу Либерману, научные взгляды и реформаторская деятельность которого обеспечила проведение, так называемых, «косыгинских реформ».

Материалы подготовлены на базе 20-летнего опыта организации и проведения в «Харьковском институте управления» международных научно-практических конференций под символом «Либермановских чтений». В книге приведены также оригинальные разработки участников проведения «Чтений»: мысли, оценки, выводы, предложения.

Монография предназначена для ученых-экономистов, аспирантов, студентов вузов, специалистов-производственников, занимающихся экономическими проблемами.

12. **Наши Герои. – Харьков : Изд. Дом ЖЗЛ : Харьков. кн. ф-ка «Глобус», 2015. – 463 с. : ил. – (Современная ЖЗЛ Харьковщины; кн. 14).**

Серия «ЖЗЛ» пополнилась новой книгой – «Наши Герои», которая информирует обо всех шести, ныне здравствующих, Почетных гражданах города Харькова, удостоенных Золотой Звезды Героя.

Книга издана в год 71-ой годовщины полного освобождения Украины от немецко-фашистских оккупантов. В ней представлены уникальные

документальные материалы о двух **Героях Советского Союза**, прошедших всю войну: Михаиле Поликарповиче Карпееве и Федоре Петровиче Пуртове, и **Герое Социалистического Труда** Павле Андреевиче Масленникове. Это «Люди Победы» – те, кем мы гордимся, те, чьими современниками нам посчастливилось стать. Это не просто отдельные человеческие истории. Это история, рассказанная участниками войны. Тогда семь десятилетий назад, они были готовы отдать свою жизнь ради мира. И для нас важно сохранить память об их великом подвиге.

В книге публикуется еще три истории, три судьбы известных земляков, **Героев Украины**: Аллы Арестовны Коваленко, Александра Андреевича Жданова и Виктора Николаевича Остапчука. Каждый из них «Человек-легенда», гордость и достояние Харьковщины.

Авторы надеются, что книга «Наши Герои» повысит патриотические чувства харьковской молодежи и обратит их внимание на поиски глубинного смысла жизни, а также продолжит выполнение своей главной цели – сохранение в истории Слобожанщины Славных имен.

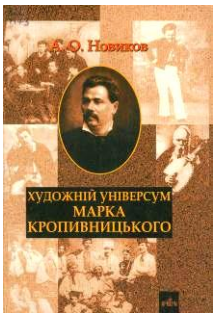

13. **Новиков А.О. Художній універсум Марка Кропивницького : монографія / А.О.Новиков. – Харків : Майдан, 2006. – 350 с.**

У монографії з позицій сьогодення висвітлюється життя і творчість засновника українського професійного театру, класика національної драматургії Марка Кропивницького (1840–1910). Оригінальна самобутня спадщина письменника досліджується в контексті літературно-мистецького процесу другої половини XIX – початку XX ст., в аспекті співвіднесення з українською класичною та світовою літературами, невтомної боротьби драматурга за національне відродження України.

Для науковців, вчителів, студентів та широкого кола шанувальників української драматургії й театру.

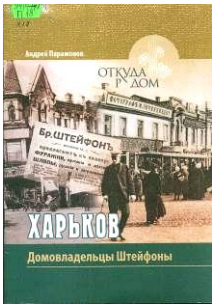

14. **Парамонов А.Ф. Харьков. Домовладельцы Штейфоны / А.Ф.Парамонов. – Харьков : Тип. «Мадрид», 2016. – 27 с. : ил. – (Откуда родом).**

Родоначальником рода Штейфонов является мещанин г. Витебска Давид Львович Штейфон, который прибыл в Харьковскую губернию в 1820-е годы вместе с двумя своими сыновьями Филиппом и Давидом, проживал в сл. Хотомле Волчанского уезда, где в 1827 году вместе с сыновьями принял православие. В 1829 году Штейфоны переехали в г. Харьков, где поступили в цеховое звание как шляпники. С того времени представители этого рода проживали исключительно в Харькове, где стали одними из самых успешных торговцев и крупными домовладельцами. Это позволило им дать образование детям и внукам, занять положение в обществе. Семье Штейфонов

принадлежали: завод красок, восемь домовладений, несколько торговых лавок и павильонов, несколько земельных участков в Харьковском уезде…

Книга для всех, кто любит Харьков.

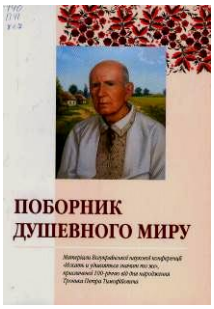

15. **Поборник душевного миру : матеріали Всеукр. наук. конф. «Искать и удивляться значит то же», присвяч. 100-річчю від дня народж. Тронька П.Т., 16 трав. 2015 р.; есеї переможців конкурсу «Поборник душевного миру» 2014 / Харків. облдержадмін., Департамент культури і туризму, ОКЗ «Нац. літ.-мемор. музей Г.С.Сковороди» [та ін.]. – Харків : Майдан, 2015. – 179 с.**

Збірка містить наукові матеріали, публіцистику та есеї, які обертаються навколо проблем не тільки сковородинознавства та охорони культурної спадщини, а насамперед проблем пошуку душевного миру й сродної праці.

Опубліковані тези доповідей, виголошених під час конференції «Искать и удивляться значит то же», присвяченої 100-річчю від дня народження Тронька Петра Тимофійовича, розкривають широкий спектр питань: від осмислення ролі П.Т.Тронька для українського музейництва до ролі особистості в культурі й освіті, а глибше – формування й розвиток наукових шкіл Харківщини (у галузі філології, економіки, медицини тощо). Цікавими читачеві будуть і нові розвідки й стратегії у галузі вивчення творчості Григорія Сковороди, зокрема глибокі спостереження Леоніда Ушкалова, Вадима Воздвиженського.

У збірці також вміщені есеї переможців конкурсу «Поборник душевного миру», який відбувся з нагоди 220-річчя від дня смерті Григорія Сковороди.

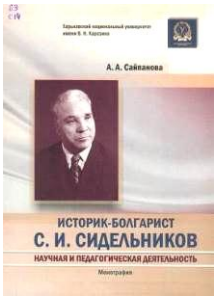

16. **Сайпанова А.А. Историк-болгарист С.И.Сидельников: научная и педагогическая деятельность : монография / А.А.Сайпанова ; Харьков. нац. ун-т им. В.Н.Каразина, Центр болгаристики и балкан. исслед. им. М.Дринова, Каф. новой и новейшей истории. – Харьков : ХНУ, 2016. – 230 с. : ил.**

Монография посвящена комплексному и многостороннему исследованию научной и педагогической деятельности видного ученого, одного из авторитетных советских историков-славистов, крупного специалиста по истории болгарского Возрождения, доктора исторических наук Степана Ивановича Сидельникова (1916–1977). Особое внимание уделено его научной, педагогической и административной работе в высших учебных заведениях. Определен комплекс факторов, повлиявших на формирование мировоззрения С.И.Сидельнкова, освещен вклад ученого в развитие исторической болгаристики.

Монография предназначена для научных работников, преподавателей, студентов и всех, кто интересуется историей славистики.

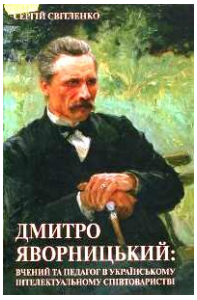

17. **Світленко С.І. Дмитро Яворницький: вчений та педагог в українському інтелектуальному співтоваристві : монографія / С.І.Світленко. – 2-ге вид. – Дніпро : Ліра, 2017. – 311 с. : іл.**

Монографія стосується діяльності Д.І.Яворницького як вченого і педагога в українському інтелектуальному співтоваристві, яке представляло складну науково-освітньо-культурну мережу індивідуальних, групових та колективних зв'язків, контактів, комунікацій, структур, інституцій, вертикальних і горизонтальних ліній взаємодії. Ця своєрідна уявна і водночас цілком реальна інтелектуальна спільнота об'єднувалася, насамперед, вічними загальнолюдськими та національними цінностями, стала виявом формування та становлення українського громадянського суспільства і української модерної нації.

Для науковців, викладачів, аспірантів та студентів вищих навчальних закладів, учителів історії, краєзнавців та музеєзнавців, усіх любителів української історії та історії рідного краю.

18. **Славные имена. – Харьков : Изд. Дом ЖЗЛ : Харьков. кн. ф-ка «Глобус», 2015. – 463 с. : ил. – (Современная ЖЗЛ Харьковщины; кн. 12).**

В серии «Современная ЖЗЛ Харьковщины» уже представлено более 60-ти «Славных имен» Слобожанщины. В очередном томе авторы предлагают познакомиться с этапами жизни еще четырех почетных граждан Харькова:

Бойко Валерий Владимирович – директор ГУ «Институт общей и неотложной хирургии им. В.Т.Зайцева НАМН Украины», заведующий кафедрой госпитальной хирургии ХНМУ, профессор, доктор медицинских наук;

Исаев Леонид Алексеевич – стоявший у истоков харьковской подземки, сначала как ответственный за ход строительства метро в обкоме партии, а потом – как руководитель предприятия, возглавлявший Харьковский метрополитен 18 лет! Кандидат технических наук, профессор ХНУГХ им. Бекетова;

Кирик Сергей Васильевич – высокопрофессиональный, инициативный руководитель, председатель правления АК «Харьковоблэнерго», заслуженный энергетик Украины;

Пономаренко Владимир Степанович – ректор Харьковского национального экономического университета им. Семена Кузнеца, профессор, доктор экономических наук.

Презентация «Славных имен» Харьковщины остается главной наставнической задачей проекта. Книга адресована всем, кто интересуется историей и современной жизнью Харьковщины.

19. **Славные имена. – Харьков : Изд. Дом ЖЗЛ : Харьков. кн. ф-ка «Глобус», 2015. – 447 с. : ил. – (Современная ЖЗЛ Харьковщины; кн. 13).**

В книге четыре жизнеописания земляков, которых на пути к их свершениям, объединяет жаркое горение сердец, стремление отдать всего себя любимому делу. Вот их имена:

Дема Валерий Иванович. Сразу после окончания ХАИ занялся научной деятельностью. Получил дополнительное образование в Москве, Германии, Харькове, основал финансовую группу Sigma, вошедшую в состав международной инвестиционной компании SigmaBleyzer, в которой Валерий Дема, как вице-президент, привлекает инвестиции в регион и Украину;

Зайцев Алексей Борисович. Четверть века вместе с единомышленниками успешно работает над созданием новых сортов пшеницы, подсолнечника, кукурузы, плодовых культур. За всем этим стоит многотрудный путь исследователя, искателя, творца, создавшего мощную многопрофильную агрофирму «Сады Украины»;

Попов Анатолий Михайлович. Став тридцать лет тому назад директором спортинтерната, сумел преобразовать его в Харьковское высшее училище физической культуры и спорта, воспитанниками которого гордится Украина. Среди них – Олимпийский чемпион по штанге (Лондон, 2012 г.) Алексей Торохтий, его наставник – заслуженный тренер Украины Валерий Никулин, десятки чемпионов Мира и Европы по штанге и другим видам спорта;

Пугачев Виктор Иванович. Обладает удивительной энергетикой и обаянием. Он прошел большой и сложный путь от рабочего до руководителя одного из крупнейших районов Харьковщины, а затем и ГУ Пенсионного фонда Украины в Харьковской области.

Авторы надеются, что жизненный путь героев книги станет достойным примером для молодежи.

20. **М.І.Туган-Барановський: творча спадщина та сучасна економічна наука : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. до 150-річчя з дня народж. М.І.Туган-Барановського, 15-16 жовт. 2015 р. / Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, Екон. ф-т. – Харків : ХНУ, 2015. – 522 с.**

До видання ввійшли дослідження знаних фахівців, молодих учених та студентів з України та інших країн за наступними напрямами: внесок М.І.Туган-Барановського у 400-річну історію політичної економії; питання циклічності розвитку сучасної економіки та суспільства в рамках еволюційної парадигми; соціально-економічні асиметрії світового господарства у світі наукової спадщини М.І.Туган-Барановського; сучасні аспекти фінансової теорії М.І.Туган-Барановського.

Для наукових співробітників, викладачів, молодих учених, студентів та всіх, хто цікавиться проблемами сучасної економіки.

21. **Ученики об Учителе : очерки о науч.-пед. и обществ. деятельности д-ра ист. наук, проф., первого ректора Харьков. гуманит. ун-та «Нар. укр. акад.» В.И.Астаховой (к 80-летию со дня рождения) / Нар. укр. акад. – Харьков : НУА, 2015. – 463 с. : ил.**

Сборник представляет собой юбилейное издание, посвященное 80-летию первого ректора Харьковского гуманитарного университета «Народная украинская академия», доктора исторических наук, профессора Валентины Илларионовны Астаховой.

В него вошли 2 части: очерки-воспоминания о научно-педагогической и общественной деятельности юбиляра и библиографический указатель, дающий представление о многогранной деятельности В.И.Астаховой –ученого.

22. **Черніков І.Ф. З пережитого : про моїх учителів і друзів, про себе та 60 років влас. досліджень з укр. туркології / І.Ф.Черніков. – Київ : АКМЕ-ГРУП, 2017. – 107 с. : іл.**

І.Ф.Черніков – один з небагатьох вітчизняних сходознавців повоєнного часу, який поклав на вівтар розвитку української туркології чи не шість десятків років свого свідомого життя. Дослідник проблем історії республіканської Туреччини та діяльності її засновника й будівничого М.К.Ататюрка, українсько-турецьких взаємин, міжнародних відносин на Близькому і Середньому Сході. Він – доктор історичних наук (1985), професор всесвітньої історії (2006), завідувач Відділом країн, що розвиваються, (1978–1992) українських академічних інститутів – соціальних і економічних проблем зарубіжних країн та світової економіки і міжнародних відносин.

Спогади І.Ф.Чернікова як безпосереднього учасника відродження і подальшої відчутної активізації української орієнталістики – щиросердні, цікаві, достовірні та нарешті повчальні.

Для істориків, філологів, мовознавців-дослідників, студентів, викладачів та всіх, хто виявляє інтерес до Сходу.

23. **«Я – УЧЕНЫЙ. Этим и интересен». Профессор Степан Иванович Сидельников: выдающийся болгарист и ЧЕЛОВЕК / Харьков. нац. ун-т им. В.Н.Каразина, Ист. фак., Каф. новой и новейшей истории. – Харьков : Планета-Принт, 2016. – 134 с.**

Книга присвячена життю та діяльності Степана Івановича Сідєльнікова (1916–1977) – видатного харківського історика-болгариста, доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри нової та новітньої історії, декана історичного факультету Харківського державного університету ім. О.М.Горького.

Подано аналіз наукового доробку вченого, його стислу біографію, перелік основних болгаристичних праць, автореферат докторської дисертації, уривки з

найважливіших творів С.І.Сідєльнікова, окремі висловлювання його улюблених авторів і спогади учнів.

Видання призначено для науковців, викладачів, студентів і широкого загалу читачів, зокрема тих, хто цікавиться історією Болгарії та болгаристики.

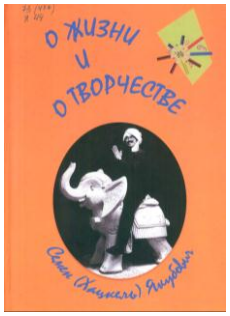

24. **Якубович С.А. О жизни и о творчестве / С.Якубович. – Харьков : Тип. «Мадрид», 2017. – 363 с. : ил.**

Французский писатель Сент-Экзюпери как-то в одном своем письме посоветовал: «Ищите меня в том, что я пишу». По аналогии Семена (Хацкеля) Абрамовича Якубовича ищите в созданных им скульптурах, гротесках, барельефах, рисунках.

В предлагаемой книге «О жизни и творчестве» раскрывается не всем известный образ известного украинского харьковского скульптора, отдавшего 70 лет верному служению украинской культуре. В его работах нашли отражение образы знаменитых украинцев: Г.Квитки-Основьяненко, Л.Курбаса, Д.Багалея, О.Гончара и др.

Издание подготовлено автором к своему предстоящему 95-летию.

Для широкого круга читателей.

Краєзнавство

25. **Краеведы Слобожанщины : биогр. справ. – Харьков : Мачулин, 2011. – 159 с.**

Данный биографический справочник – первая попытка собрать воедино сведения о лицах, занимавшихся когда-либо и занимающихся сегодня краеведением в Харькове и области.

Приведены краткие сведения о 473 краеведах, в разные годы изучающих наследие Слобожанщины: её культуру, историю, природные ресурсы.

Рассчитан на краеведов, студентов и школьников, гостей города и области.

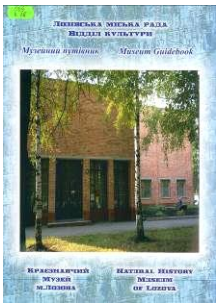

26. **Краєзнавчий музей м. Лозова = Natural History Museum of Lozova : музейн. путівник / Лозів. міськрада, Від. культури. – [Лозова : Б. в., 200-]. – 23 с. : іл.**

Краєзнавчий музей – візитна картка міста. У ньому зберігається найцінніше – пам’ять про наші витоки і коріння.

Рік заснування музею – 1966. Колекція музею налічує понад 20 тисяч експонатів (найстарішими з них люди, які проживали колись на цій території, користувалися понад 100 тисяч років тому). Діяльність Лозівського краєзнавчого музею спрямована як на постійних відвідувачів, так і на тих, хто тільки відкриває для себе духовну скарбницю рідного краю, а також на гостей міста, які прагнуть скласти реальну і повну картину життя Лозівщини.

У виданні представлені деякі експозиції музею («Лозівщина з найдавніших часів», «Заселення краю», «Лозівщина в роки Великої Вітчизняної війни», «Лозівщина у XX столітті», «Флора і фауна Лозівщини», «Зародження та розвиток життя на Землі», «Розвиток промисловості в м. Лозова»).

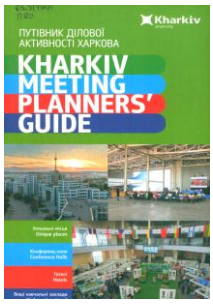

27. **Путівник ділової активності Харкова = Kharkiv meeting planners’ guide / текст і уклад.: Ю.Згурська, І.Байда. – Харків : Золоті сторінки, 2015. – 111 с. : іл. – Текст парал.: укр., англ.**

Путівник включає в себе інформацію про основні можливості для організації зустрічей і заходів у м. Харкові. Подано стислий огляд найбільш відомих пам’яток історії і архітектури міста, а також довідкову інформацію, необхідну під час подорожі.

Видання призначено для організаторів ділових зустрічей та заходів, а також туристів.

ІСТОРІЯ КРАЮ

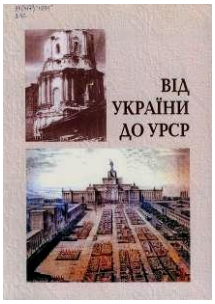

28. **Від України до УРСР : матеріали Всеукр. наук. конф. до 80-річчя перенесення столиці рад. України до м. Києва, м. Київ, 12 груд. 2014 р. / Музей історії м. Києва, Ін-т історії України НАН України. – Київ : Ін-т історії України, 2016. – 267 с. : іл.**

У збірнику подано матеріали Всеукраїнської наукової конференції до 80-річчя перенесення столиці радянської України до міста Києва. Головний наголос зроблено на контроверсійних політичних аспектах змін столичного статусу Києва та Харкова від часів Української народної Республіки до кінця 1930-х років. Історія міста розкривається також через долі його видатних мешканців на тлі архітектурних перебудов, культурного та господарського життя.

29. **Мартиненко І.В. Записки подводника, электрика с подлодки С-13. «…Командиром был А. Маринеско…» / І.В.Мартиненко ; Іст.-археол. музей-заповідник «Верхній Салтів». – Харків : СПД Ф-О Морозов Д.І., [200-]. – 231 с. : іл. – (Музейні видання).**

Підводний човен Балтійського флоту «С-13» під командуванням капітана третього рангу О.Марінеска 30 січня 1945 р. потопив величезний фашистський лайнер «Вільгельм Густлоф». В цій «атаці століття» приймав участь житель села Старий Салтів Вовчанського району Харківської області Іван Володимирович Мартиненко, який служив старшим групи електриків на легендарній «Есці».

У Історико-археологічному музеї-заповіднику «Верхній Салтів» зберігається щоденник підводника. Нотатки цікаві тим, що в них змальовуються надзвичайні події, які сталися на Балтиці вже на завершальному етапі Другої світової війни.

Видання розраховано на масового читача, вітчизняних та зарубіжних туристів, а також всіх, хто не байдужий до нашого історичного минулого.

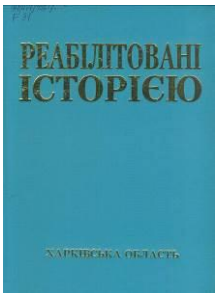

30. **Реабілітовані історією. Харківська область. Кн. 2 / обл. редкол.: Балута І.М. (голова) [та ін.]. – Харків : Оригінал, 2014. – 671 с.**

Видання «Реабілітовані історією. Харківська область» – складова частина всеукраїнської багатотомної науково-документальної серії книг, що є першою спробою системного висвітлення теми політичних репресій комуністичної тоталітарної влади.

Видання по Харківській області укладатиметься з кількох книг, побудованих за єдиною структурою.

До книги другої увійшли в алфавітному порядку імена громадян, що зазнали політичних репресій в період з липня 1934-го до липня 1937 року.

31. **Розгойдані дзвони пам'яті / М-во культури і туризму України, Держ. підприємство «Держ. концерт. агентство» Україна. – [Б. м. : Б. в.], 2006 . – [32 с.] : іл.**

Художньо-документальна виставка, присвячена жертвам голодоморів в Україні, складається з архівних документів зібраних народним художником України Миколою Сядристим, документальних свідчень очевидців голодомору 1932–1933 років, історичних експонатів, документальних фотографій цих років, плакатів, художніх картин зібраних видатним громадським діячем Морганом Вільямсом (США), циклу художніх творів на тему голодомору Валерія Франчука.

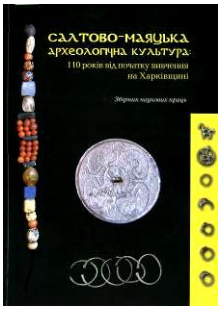

32. **Салтово-Маяцька археологічна культура: 110 років від початку вивчення на Харківщині : зб. наук. пр., присвяч. проблемам та перспективам салтовознавства, за матеріалами Міжнар. наук. конф. «П'ятнадцяті Слобожан. читання» / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., ОКЗ «Харків. наук.-метод. центр охорони культур. спадщини». – Харків : Вид. Савчук О.О., 2011. – 147 с. : іл.**

У збірнику публікуються матеріали, які були підготовлені для Міжнародної наукової конференції «П'ятнадцяті Слобожанські читання» і присвячені 110-річному ювілею початку вивчення Салтово-Маяцької археологічної культури на Харківщині. У декількох роботах наведено аналіз пройденого салтовознавством шляху, освітлені назрілі проблеми сьогодення наукової галузі і визначені найважливіші завдання на майбутнє. Низку публікацій присвячено новим археологічним відкриттям в Україні, Росії і Болгарії в галузі салтовознавства та наведений аналіз отриманих матеріалів, які дозволяють на якісно новому рівні розглянути окремі наукові проблеми. Також порушені питання збереження культурної спадщини.

Видання призначено для археологів, істориків, музейних працівників, краєзнавців, студентів і всіх не байдужих до минувшини Харківщини зокрема і Південно-Східної Європи в цілому.

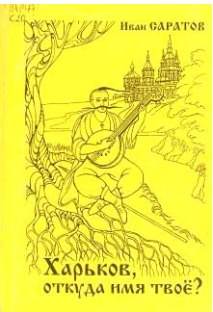

33. **Саратов И.Е. Харьков, откуда имя твое? / И.Е.Саратов. – [Изд. 3-е, доп. и перераб.]. – Харьков : ФО-П Федорко М.Ю., 2009. – 255 с. : ил.**

История города Харькова делится на два периода. Первый исторический период – это существование древнего города в «домонгольское» время, второй – существование города с 1654 г., когда большая группа украинских казаков со своими семьями пришли на урочище между реками Харьков и Лопань и осели на древнем Харьковском городище. Об этих событиях в жизни города рассказывает книга.

Пытаясь расшифровать смысл слова «Харьков», автор подробно рассказывает все существующие легенды и гипотезы о происхождении названия реки Харьков и города Харькова, а в заключительной части книги излагает свою точку зрения.

34. **Свистун Г. Чугуївське городище. Археологічні дослідження у 2009 р. / Г.Свистун ; Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. наук.-метод. центр охорони культур. спадщини. – Харків : Мачулін, 2009. – 99 с. : іл.**

Книга харьковского археолога посвящена истории и результатам археологических исследований одной из культурных жемчужин Слобожанщины – Чугуевскому городищу. Автор в популярной форме освещает богатое историческое прошлое Чугуева; приводит большое количество фактического материала, в том числе – иллюстративного, собранного в архивах и во время полевых археологических работ; показывает материальное и духовное многообразие культурного наследия, которое сегодня нуждается в охране.

Рассчитана на широкий круг читателей.

35. **Филонич В.И. Рассказы о жизни : в 5 т. Т. 5 / В.И.Филонич. – Харьков : Міськдрук, 2016. – 753 с. : портр.**

Книга является продолжением авторских «Рассказов о жизни». В ней автор, в прошлом работник большого моторостроительного предприятия, рассказал о том, какими проблемами он озаботился, выйдя на пенсию, написав книгу воспоминаний о прожитой им жизни и осознав после этого, что вся его жизнь прошла на полунищенском уровне, а попытки сделать ее лучше оказались тщетными и бесплодными…

36. **Харківський історіографічний збірник / Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна. – Харків : ХНУ, 2016. – Вип. 15. – 339 с.**

У випуску наукового збірника зібрано статті з широкого кола проблем теорії та історії історичної науки та освіти.

Для науковців, викладачів, усіх, хто цікавиться історіографією.

Історія міст і сіл області

37. **Героїчні сторінки історії. Книга пам'яті Зміївщини. – 3-тє, допов. вид. – Зміїв : [Б. в.], 2010. – 227 с. : іл. – (До 65-річчя визволення України).**

Тематичний літературно-публіцистичний збірник, присвячений винятковій мужності воїнів-визволителів та героїзму зміївчан у тилу і на фронті у роки Великої Вітчизняної війни.

38. **Лозова «Від лози первозданної – до вершин златосяйних» = «From the Treasured Past to the Triumphant Future». – [Б. м. : Б. в., 200-]. – 14 с. : іл.**

Місто Лозова – найбільше місто обласного значення Харківщини. Тут власний побут, традиції, особлива ментальність. Лозова сьогодні – сучасне місто з активною громадою, здатною до творчих ініціатив, розумних починань та інноваційно-орієнтованим місцевим самоврядуванням.

У Лозовій передбачається відкриття екскурсійно-туристичного маршруту «Від лози первозданної – до вершин златосяйних». Цей маршрут зацікавить вас поєднанням у собі історії виникнення міста, познайомить з самобутньою культурою пращурів, героїчним минулим та сучасним комфортом парків, фонтанів міста.

Мандрівка зацікавить вас екскурсією до краєзнавчого музею, казковою подорожжю по дендропарку, квітковою галявиною парку «Перемога», Алеєю пам'яті чорнобильців, відвідуванням Свято-Смоленського Храму.

39. **Мій Дергачівський край чудовий. – Харків : Золоті сторінки, 2016. – 199 с. : іл.**

У виданні, присвяченому 25-річчю Незалежності України, міститься інформація про утворення району, його розвиток, події часів Другої світової війни і повоєнну відбудову, відомості про видатних особистостей, життя яких пов'язане з Дергачівщиною. Окремі розділи книги висвітлюють сучасний стан економіки району, його освіту, культуру та спорт, знайомлять з діяльністю міської, селищних та сільських рад.

Різні аспекти сучасного життя району, його мальовнича природа проілюстровані фото.

Для широкого кола читачів.

40. **Оковита К.О. Слава і гордість краю бурлуцького / К.О.Оковита. – Харків : Контраст, 2017. – 191 с. : іл.**

Книга присвячена великобурлучанам, які в боротьбі з ворогами проявили героїзм і відстояли Незалежність нашої Батьківщини, які працею на полі і виробництві, винаходами і науковими відкриттями прославили, возвеличили Великобурлуччину і зробили вагомий внесок у загальнонаціональну скарбницю України.

Книга про тих, хто буде взірцем для наступних поколінь.

41. **Першокласнику про Лозівщину. – Харків : Золоті сторінки, 2016. – [24 с.] : іл.**

У книзі зібрано все найцікавіше про цей край: як виникла назва міста Лозова, хто з видатних людей у ньому жив, які на Лозівщині є природні та архітектурні пам’ятки.

Виклад матеріалу здійснюється з урахуванням особливостей сприйняття, характерних для дітей молодшого шкільного віку: побудоване як абетка, цікаві ілюстрації супроводжують короткі й змістовні тексти у прозовій та віршованій формах, містить запитання до кожного тексту, малюнки для розфарбування.

Видання підготовлено спеціально для школярів Лозівщини з метою формування у них патріотичних почуттів і громадянських якостей.

42. **Саяний М. Видатні люди Зміївщини / М.І.Саяний. – [2-ге, розшир. й допов. вид.]. – Харків : Кроссроуд, 2009. – 51 с. : іл. – (Патріотична Зміївщина).**

Твір, виданий у новій серії «Патріотична Зміївщина», на своїх яскравих, ілюстрованих сторінках познайомить читача з відомими й цікавими особами, які народилися або певний час проживали на території зміївської землі. Видатні учені, медики, спортсмени, викладачі, митці, лицар космосу – в книзі ви зустрінете розповіді про майже 70 чоловік, які донесли пісню про наш край до зірок, прославили маленьку Зміївщину далеко за її межами, навіки увійшли в історію України, Європи, а то й світу.

43. **Саяний М.І. Зміївщина – Слобожанщини перлина / М.І.Саяний. – Зміїв ; Харків : Кроссроуд, 2009. – 287 с. : іл.**

У своїй книзі автор пропонує читачам подорож у минуле та сьогодення Зміївщини, пропонує познайомитися з її історією з давніх часів до початку XXI ст. На основі історичних документів та архівних даних, періодичних видань різних часів та спогадів безпосередніх учасників згаданих подій висвітлено історію Зміївського краю.

Книга розрахована на істориків, краєзнавців, учителів, студентів та учнів, усіх тих, кому не байдужа історія рідного краю.

44. **Столярова М.Т. Історія вулиць села : с. Огульці, Валків. р-ну, Харків. обл. : до 70-річчя визволення села від нім.-фашист. загарбників / М.Т.Столярова. – Харків : Майдан, 2013. – 76 с. : іл.**

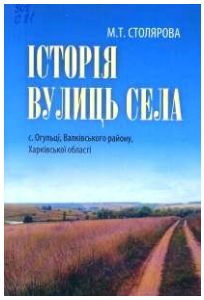

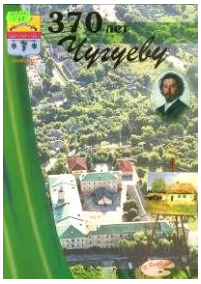

45. **370 лет Чугуеву. – [Чугуев : Б. и. , 2008]. – [16 с.] : ил.**

Проспект повествует об одном из старейших и красивейших городов Слобожанщины – Чугуеве. Город богат прекрасными пейзажами, уникальными памятниками истории, культуры, архитектуры, знаменит выдающимися людьми, составившими золотой фонд украинской нации, первое место среди которых занимает всемирно известный художник И.Е.Репин.

Ознакомившись с этим проспектом, читатель убедится, что город по праву гордится своей, более чем трехвековой историей, достижениями в экономике и культуре. И все же, главная ценность Чугуева – его люди, готовые ежедневно приумножать потенциал и славу своего уютного города на берегу Северского Донца.

Чугуев приглашает в гости туристов и представителей деловых кругов.

46. **Усадьба в Гиёвке – гордость и боль Люботина. – [Харьков : Б. и., 200-]. – [28 с.] : ил.**

Имение в Гиёвке основано дворянским родом Щербининых; 9 апреля 1802 г. приобретено отставным майором И.М.Познанским у прапорщика Николая Щербинина. Дворец в стиле русского классицизма с комплексом вспомогательных сооружений строился с 1820 по 1870 годы…

Издание знакомит с историей усадьбы и её владельцев, с программами по восстановлению былого величия ландшафтно-архитектурного ансамбля в Гиёвке…, а пока в дворцовом парке пасутся козы…

Сохранение и использование наследия – это особая градообразующая функция исторического поселения. Люботин, на территории которого расположена Гиёвская усадьба, относится к городам с высоким потенциалом культурного и природного наследия, что может повлиять на установление особой специализации территории как культурного и туристического центра.

Решением сессии Люботинского городского совета утверждена программа «Создание эффективной системы использования объектов, требующих защиты традиционной исторической среды».

ПРИРОДА

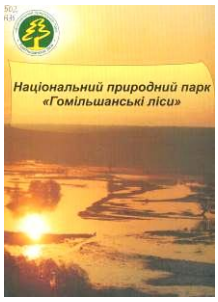

47. **Національний природний парк «Гомільшанські ліси». – [Б. м. : Б. в., 200-]. – 11 с. : іл.**

До складу видання входять: загальні положення про НПП «Гомільшанські ліси», моменти з історії заповідання, інформація про природну та історичну цінність території, про співробітництво з іншими організаціями та відпочинок на території парку та ін.

48. **По заповідним місцям Харківщини / Харків. облдержадмін., Держ. упр. екології та природ. ресурсів в Харків. обл. – Харків : [Б. в.], 2004. – [18 с.] : іл.**

У методично-довідковому посібнику надані відомості про природно-заповідний фонд області, динаміка розвитку природно-заповідного фонду та його розподіл за категоріями, використані матеріали доповіді про стан навколишнього природного середовища в Харківській області в 2003 р., наукові дослідження вчених ХНУ ім. В.Н.Каразіна, УкрНДІ екологічних проблем.

Окрасою природно-заповідного фонду Харківщини є: Парк-пам’ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Краснокутський», Дендрологічний парк загальнодержавного значення Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва, Ботанічний сад загальнодержавного значення ХНУ ім. В.Н.Каразіна, Харківський зоологічний парк загальнодержавного значення, Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Вовчанський», комплексна пам’ятка природи місцевого значення «Гора Крем’янець», Регіональний ландшафтний парк «Печенізьке поле», ботанічна пам’ятка природи місцевого значення «Сад ім. Т.Г.Шевченка», Ландшафтний заказник місцевого значення «Гомільшанська лісова дача», лісові заповідні урочища «Дегтярне» та «Божкове», лісовий заказник місцевого значення «Григорівський бір».

НАРОДНЕ ГОСПОДАРСТВО КРАЮ

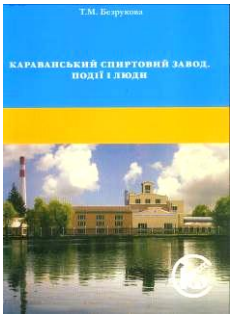

49. **Безрукова Т.М. Караванський спиртовий завод. Події і люди / Т.М.Безрукова. – Харків : ТОВ фірма «Сім», 2007. – 48 с.**

Книга знайомить з сьогоденням одного з найвідоміших державних підприємств Слобожанщини, флагмана спиртового виробництва України Караванського спиртового заводу.

Розповідь про фахівців, що працювали і працюють на заводі буде корисною всім, хто цікавиться розвитком промисловості у Харківському регіоні.

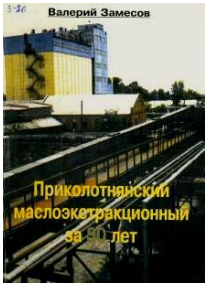

50. **Замесов В.Ф. Приколотнянский маслоэкстракционный за 90 лет / В.Ф.Замесов. – Харьков : Райдер, 1997. – 190 с. : ил.**

В книге отражены основные события заводской жизни на протяжении девяноста лет. При написании исторических очерков автор пользовался архивными материалами и документами, сохранившимися на МЭЗе.

Помогли восстановить исторические события старожилы-приколотняне, ветераны труда и работники маслоэкстракционного завода.

51. **Концепція розвитку транспорту другого рівня у м. Харкові на основі технології Sky Way : препрінт / В.В.Воліков [та ін.] – Харків : ФОП Лібуркіна Л.М., 2018. – 47 с.**

Розроблена концепція спрямована на формування умов підвищення якості життя населення м. Харкова та забезпечення високого рівня його мобільності. Досліджено наявну транспортну інфраструктуру міста, проаналізовано її сучасний стан, визначено основні актуальні проблеми у сфері транспортних перевезень і зроблено прогноз щодо джерел їх виникнення у майбутньому. На основі аналізу функціонування міського громадського пасажирського транспорту визначено основні чинники зниження ефективності його роботи й обґрунтовано вплив обмеженості резервів вулично-дорожньої мережі міста на розвиток його потенціалу. Шляхом анкетування населення встановлено соціально-маркетингову відповідність рівня фактичних транспортних послуг вимогам пасажирів для окремих територіальних частин міста. Розглянуто технологічні, економічні, соціальні, екологічні та практичні аспекти впровадження транспортної системи **Sky Way** у м. Харкові з урахуванням особливостей регіону, його спадщини та потенційних можливостей розвитку.

Рекомендовано для використання фахівцями Міністерства інфраструктури України, службовцями державної та регіональної виконавчої влади з метою аналізу напрямків інноваційного розвитку транспортної інфраструктури міст, для інженерно-технічних робітників, науковців,

аспірантів і студентів, які спеціалізуються у галузі стратегічного й оперативного планування пасажирських транспортних систем.

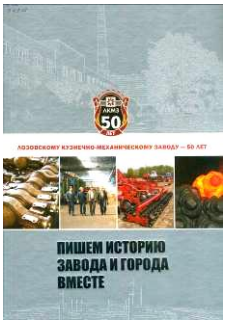

52. **Лозовскому кузнечно-механическому заводу – 50 лет. Пишем историю завода и города вместе. – Харьков : Золотые страницы, 2016. – 139 с. : ил.**

В книге рассказывается об одном из крупнейших машиностроительных предприятий Харьковщины – Лозовском кузнечно-механическом заводе – основных этапах его истории, подразделениях и людях, деятельности предприятия в современных экономических условиях. Параллельно с заводом развивался и город Лозовая.

Издание посвящено 50-летию завода.

Для широкого круга читателей.

53. **Управлінню магістральних газопроводів «Харківтрансгаз» – 60 років. – Харків : Золоті сторінки, 2016. – 119 с. : іл.**

У презентаційному виданні представлено історію створення, розвитку, становлення та сучасні досягнення одного з підрозділів ПАТ «Укртрансгаз» – Управління магістральних газопроводів «Харківтрансгаз». До видання також увійшли спогади ветеранів підприємства.

Призначено для фахівців газотранспортної галузі та широкого кола читачів.

ДЕРЖАВНА ВЛАДА І УПРАВЛІННЯ В КРАЇ

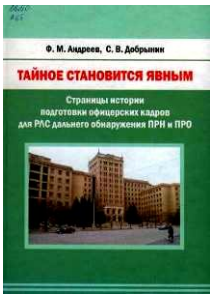

54. **Андреев Ф.М. Тайное становится явным : страницы истории подгот. офицер. кадров для РЛС дальн. обнаружения ПНР и ПРО / Ф.М.Андреев, С.В.Добрынин ; Харьков. нац. ун-т им. В.Н.Каразина. – Харьков : ХНУ, 2014. – 367 с. : ил.**

В книге, на фоне описания зачастую противоречивого и драматического пути создания радиолокационной техники системы предупреждения о ракетном нападении (СПРН), рассматривается история профилирующей кафедры в составе Военной инженерной радиотехнической академии ПВО им. Л.А.Говорова, Харьковского военного университета и Харьковского университета Воздушных Сил, готовившей инженерные офицерские кадры для СПРН. Значительное внимание уделено описанию неформальных сторон жизни и деятельности кафедры. Приведено большое количество оригинальных фотоснимков из личных архивов авторов.

Книга будет интересна и полезна не только непосредственным участникам событий, описанных в ней, но и читателям, интересующимся историей развития техники СПРН и соответствующей ей системой подготовки кадров.

55. **Сокуренко В.В. Підготовка охоронців правопорядку в Харкові: 100 років історії (1917–2017 рр.) : до 100-річчя подій Укр. революції / В.В.Сокуренко, О.М.Бандурка, В.А.Греченко ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС : Золота миля, 2017. – 495 с. : іл.**

Монографію присвячено дослідженню процесу підготовки правоохоронців правопорядку в Харкові протягом останніх 100 років. Значну увагу приділено становленню курсів, пунктів і шкіл з підготовки працівників міліції у 1920–1980-ті роки, ці розділи написано з використанням значного архівного матеріалу та фото. Один з найбільших розділів присвячено виникненню та розвитку Харківського університету внутрішніх справ.

Книга розрахована на науковців і практичних працівників поліції, ветеранів міліції, курсантів і студентів, усіх, хто цікавиться історією права та правоохоронних органів.

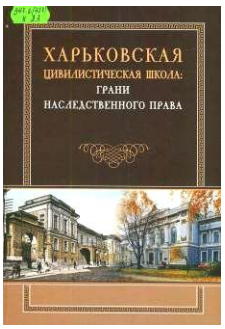

56. **Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права : монография / под ред. И.В.Спасибо-Фатеевой. – Харьков : Право, 2016. – 606 с.**

В монографии анализируются основные теоретические и прикладные проблемы наследственного права. Изложено доктринальное учение о наследственном правоотношении, его субъектах, объектах, содержании. Рассмотрен состав наследства, права и обязанности, входящие и не входящие в его

состав, особенности наследования отдельных объектов. Осуществлен научный анализ наследования, динамики наследственной массы, порядка оформления наследственных прав.

Для преподавателей, студентов, аспирантов юридических вузов, адвокатов, нотариусов, практикующих юристов, всех интересующихся проблемами наследственного права.

РЕЛІГІЯ

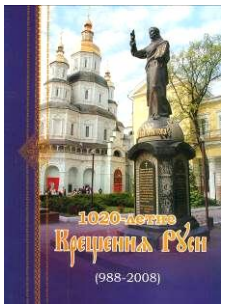

57. **1020-летие Крещения Руси (988–2008). – Харьков : Изд. Дом «Известные имена» : Кроссроуд, [2008]. – 35 с.**

«Я ощущаю тихую радость при виде того, как год от года украшается новыми храмами Харьковско-Богодуховская Епархия, как день ото дня укрепляется святоотеческая православная вера в чудесном Слободском крае, которому отдана значительная часть моей жизни, с которым я сроднился все душой…», – Высокопреосвященнейший Никодим, митрополит Харьковский и Богодуховский.

ОСВІТА

58. **Кісельова Ю.А. Становлення та розвиток історіографії в Імператорському Харківському університеті / Ю.А.Кісельова ; Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна. – Харків : ХНУ, 2014. – 251 с.**

Монографія присвячена дослідженню процесу становлення та розвитку історіографії як наукової та навчальної дисципліни в Імператорському Харківському університеті. У роботі визначені етапи історико-історіографічного процесу та типи історіографічних репрезентацій істориків Харківського університету, простежено формування дисциплінарного образу історіографії. Вивчення еволюції професійної культури істориків та формування комунікативного простору історіографії надало можливість проблематизувати зв'язок історіографії з розвитком наукового співтовариства істориків.

Розрахована на науковців, студентів та усіх тих, хто цікавиться історіографією, історією вищої школи та Харківського університету зокрема.

59. **Національний фармацевтичний університет: новітня історія : монографія / Нац. фармац. ун-т ; за ред. В.П.Черних. – Харків : Золоті сторінки, 2016. – 568 с. : іл. – (До VIII Нац. з'їзду фармацевтів України).**

У виданні висвітлено сторінки розвитку університету та його сьогодення (навчальна, виховна, міжнародна та науково-дослідна діяльність); надана інформація про освітньо-науково-методичні підрозділи (навчальний відділ, науково-методичну лабораторію з питань освіти, відділ практики та працевлаштування, Наукову бібліотеку), центри (міжнародних зв'язків, видавничій, комп'ютерний, дистанційних технологій навчання), навчально-наукові, адміністративно-управлінські, навчально-допоміжні та інші структурні підрозділи, покликані забезпечувати подальший розвиток різнопланового життя університету; окремо представлені факультети, Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації, Коледж НФаУ.

Опис розвитку кожного підрозділу містить здобутки усіх співробітників – від керівника до аспіранта, тих, хто творив і творить історію, пов'язав на певному етапі своє життя з фармацією та її флагманом – Національним фармацевтичним університетом.

Для викладачів, науковців, фахівців, студентів та широкого кола читачів.

60. **Пугач Б.Я. Научные школы Харьковского университета в микробиологии / Б.Я.Пугач ; Харьков. нац. ун-т им. В.Н.Каразина. – Харьков : ХНУ, 2016. – 275 с.**

Впервые в отечественной и мировой литературе раскрыта целостная картина места и роли научных школ Харьковского университета в микробиологии. Основатели научных направлений Илья Ильич Мечников, Лев Семенович Ценковский, Владимир Константинович Высокович – величайшие гении, рожденные Украиной.

Фагоцитарная теория, созданная выпускником Харьковского университета, лауреатом Нобелевской премии И.И.Мечниковым, обладает высоким прогностическим потенциалом. Об этом свидетельствует, в частности, тот факт, что в XX столетии под благотворным влиянием его учения более десяти исследователей отмечены Нобелевской премией в области физиологии и медицины. И.И.Мечников действительно опередил свое время. Он совершил революцию в медицине и в биологии.

Для студентов, аспирантов, преподавателей вузов Украины.

61. **Пугач Е.П. О Харьковском университете, его делах и людях во второй половине XX – в начале XXI века / Е.П.Пугач ; Харьков. нац. ун-т им. В.Н.Каразина. – Харьков : ХНУ, 2016. – 171 с. : ил.**

Документальный очерк написан активным участником деятельности Харьковского университета за полстолетия его истории. Освещены основные направления кадровой политики, учебно-воспитательного процесса, научно-исследовательской работы, общественной жизни, состояние морально-психологического климата в коллективе.

Особое внимание уделено людям, сыгравшим важную роль в делах университета: ректорам, профессорам, деканам факультетов и руководителям различных подразделений, выдающимся ученым и педагогам, труженикам, способствовавшим развитию и процветанию Alma Mater.

Очерк рассчитан на читателей, интересующихся историей одного из старейших университетов Украины.

62. **Тарасов О.В. Зі спадщини харківської школи міжнародного права (фрагменти рукопису Т.Ф.Степанова «Право народів і дипломатія» 1844 р.) / О.В.Тарасов ; Нац. юрид. ун-т ім. Я.Мудрого, Каф. міжнар. права. – Харків : Оберіг, 2016. – 39 с. – (Наукові доповіді кафедри міжнародного права).**

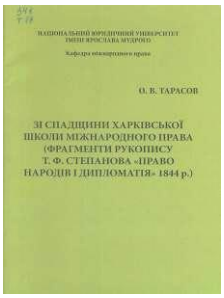

Це видання започатковує серію «Наукові доповіді кафедри міжнародного права» Національного юридичного університету ім. Я.Мудрого. У ньому подано фрагменти одного з найстаріших джерел з історії вітчизняної науки міжнародного права – курс лекцій «Право Народів і

Дипломатія», який був виявлений доцентом О.В.Тарасовим в одній з бібліотек Харкова наприкінці XX століття. У передмові обґрунтовується положення, що автором курсу є відомий професор Харківського університету першої половини XIX століття Тихон Федорович Степанов, а також пропонується датувати першоджерело 1844–1845 академічним роком.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів юридичних та історичних факультетів вищих навчальних закладів.

63. **Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна. Музей природи. – Харків : Золоті сторінки, 2007. – [12 с.] : іл.**

Державний Музей природи Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна є одним з найстаріших музеїв Європи.

У 23-х залах музею розгорнуті наукові експозиції чотирьох відділів: геологічного, безхребетних і хребетних тварин, еволюції органічного світу та охорони природи. Експонати в залах демонструються не тільки у вигляді систематичних колекцій, але також у вигляді біогруп та яскравих діорам, які оснащені аудіовізуальними засобами та відзначаються високою якістю художнього оформлення, ретельним і обміркованим добором експонатів.

На цей час Музей природи Харківського національного університету – великий науково-просвітницький та навчальний центр України, який бере участь у підготовці висококваліфікованих фахівців природничих наук, займається навчальною та виховною роботою зі студентами, проводить екскурсійно-лекційну роботу.

МУЗЕЙНА СПРАВА

64. **Дванадцяті Сумцовські читання : зб. матеріалів наук. конф., присвяч. 15 річниці незалежності України, 14 квіт. 2006 р. / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. іст. музей. – Харків : АлМакс, 2007. – 98 с.**

До збірника увійшли тези доповідей і повідомлень з проблем музейної справи, збереження та популяризації історико-культурної спадщини співробітників музею, вчених вузів, краєзнавців м. Харкова, які брали участь у науковій конференції, присвяченій 15 річниці незалежності України, що проходила у рамках XII Сумцовських читань у Харківському історичному музеї.

Видання розраховано на музейних фахівців, істориків, працівників культури, краєзнавців, студентів вищих і середніх навчальних закладів.

65. **Місія та можливості музею на сучасному етапі : всеукр. наук. конф. до Міжнар. дня музеїв (Харків, 25 трав. 2007 р.) : доп. та матеріали / Упр. культури Департаменту з гуманітар. питань Харків. міськради, Харків. літ. музей, Харків. худож. музей, Харків. міська худож. галерея ім. С.Васильківського. – Харків : Золоті сторінки, 2008. – 102 с.**

Збірка наукових праць присвячена питанням музейної діяльності: традиції та інновації сучасної експозиції, модернізація науково-фондової роботи, музейний менеджмент.

Для наукових працівників музеїв, викладачів, методистів та студентів вузів з відповідних спеціальностей.

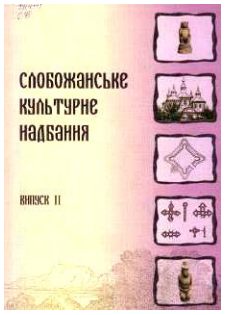

66. **Слобожанське культурне надбання : зб ст. учених з пам’яткоохорон. роботи / Харків. облдержадмін., Упр. культури і туризму, Голов. упр. науки і освіти, Харків. наук.-метод. центр охорони культур. спадщини. – Харків : Курсор, 2009. – Вип. 2. – 363 с.**

У жовтні 2009 р. у Харківському національному університеті ім. В.Н.Каразіна відбулася II науково-практична конференція молодих учених «Слобожанщина та її культурна спадщина». Доповіді охоплюють широке коло питань історичного та краєзнавчого характеру. Вони висвітлюють проблеми сьогодення: вивчення історії рідного краю та збереження культурних здобутків попередніх поколінь.

Видання розраховано на науковців, студентів, усіх, хто цікавиться культурною спадщиною Слобожанщини.

КУЛЬТУРА

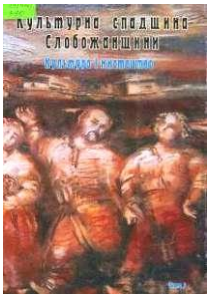

67. **Культурна спадщина Слобожанщини. Культура і мистецтво : зб. наук.-попул. ст. / Харків. наук.-метод. центр охорони культур. спадщини [та ін.] – Харків : Курсор, 2005. – Чис. 5. – 185 с. : іл.**

До збірки включено доповіді та повідомлення учасників наукової конференції «Дев'яті слобожанські читання», що відбулася в Харкові у вересні 2005 р. У збірці порушено низку питань культурного, історичного та краєзнавчого характеру, представлені до уваги читача дослідження фахівців, що висвітлюють одну з основних проблем сьогодення – збереження культурних здобутків попередніх поколінь.

Видання буде корисним для студентів, школярів і аматорів-ентузіастів, що цікавляться культурною спадщиною Слобожанщини.

68. **Культурна спадщина Слобожанщини : зб. наук.-попул. ст. / Харків. наук.-метод. центр охорони культур. спадщини [та ін.]. – Харків : Курсор, 2010. – Чис. 8. – 207 с. : іл.**

До збірки включено доповіді та повідомлення учасників міжнародних наукових конференцій «Слобожанські читання», що відбулися у м. Харкові. У збірці порушено низку питань культурного, історичного та краєзнавчого характеру, представлені до уваги читача дослідження фахівців, що висвітлюють одну з основних проблем сьогодення – збереження культурних здобутків попередніх поколінь.

Видання буде корисним для студентів, школярів і аматорів-ентузіастів, що цікавляться культурною спадщиною Слобожанщини.

69. **Культурна спадщина Слобожанщини. Культура, мистецтво, філософія, охорона пам'яток : зб. наук.-попул. ст. / Харків. наук.-метод. центр охорони культур. спадщини [та ін.]. – [Б. м.] : Курсор, 2011. – Вип. 24. – 327 с. : іл.**

До збірки включено доповіді та повідомлення учасників міжнародних наукових конференцій «Слобожанські читання», що відбулися у м. Харкові у 2011 р. У збірці порушено низку питань культурного, мистецтвознавчого, філософського та пам'яткоохоронного характеру, представлені до уваги читача дослідження фахівців, що висвітлюють одну з основних проблем сьогодення – збереження культурних здобутків попередніх поколінь.

Видання буде корисним для аспірантів, студентів, школярів і аматорів-ентузіастів, що цікавляться культурною спадщиною Слобожанщини.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

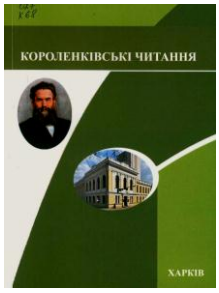

70. **Короленківські читання 2016 «Бібліотеки, архіви, музеї: інтеграція до світового наукового та історико-культурного простору» : матеріали XIX Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 12 жовт. 2016 р. : у 2 ч. Ч. 1 / Харків. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. від-ня (філія) ВГО «Укр. бібл. асоц.». – Харків : ХДНБК, 2017. – 289 с.**

Збірник містить матеріали доповідей та повідомлень XIX Міжнародної науково-практичної конференції «Короленківські читання 2016», присвяченої темі «Бібліотеки, архіви, музеї: інтеграція до світового наукового та історико-культурного простору».

Видання розраховано на фахівців бібліотечної справи та суміжних галузей.

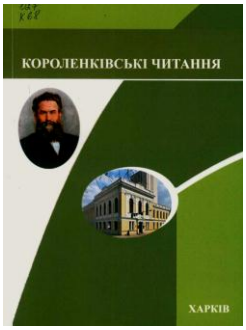

71 **Короленківські читання 2016 «Бібліотеки, архіви, музеї: інтеграція до світового наукового та історико-культурного простору» : матеріали XIX Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 12 жовт. 2016 р. : у 2 ч. Ч. 2 / Харків. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. від-ня (філія) ВГО «Укр. бібл. асоц.». – Харків : ХДНБК, 2017. – 215 с.**

Збірник містить матеріали доповідей та повідомлень XIX Міжнародної науково-практичної конференції «Короленківські читання 2016», присвяченої темі «Бібліотеки, архіви, музеї: інтеграція до світового наукового та історико-культурного простору».

Видання розраховано на фахівців бібліотечної справи та суміжних галузей.

МИСТЕЦТВО

Архітектура

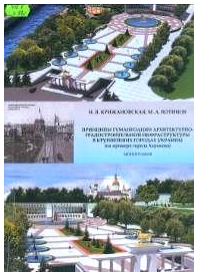

72. **Крижановская Н.Я. Принципы гуманизации архитектурно-градостроительной инфраструктуры в крупнейших городах Украины (на примере города Харькова) : монография / Н.Я.Крижановская, М.А.Вотинов ; Харьков. нац. ун-т гор. хоз-ва им. А.Н.Бекетова. – Харьков : ХНУГХ, 2016. – 186 с. : ил.**

В монографии рассматриваются вопросы гуманизации архитектурно-градостроительной инфраструктуры крупнейшего города. Рассмотрена эволюция ее формирования с применением ноосферного и системного подходов. Определены основные проблемы формирования городской среды с архитектурно-градостроительной инфраструктурой в Украине. Даны рекомендации по основным направлениям гуманизации архитектурно-градостроительной инфраструктуры: городского центра, транспортно-пешеходной, промышленной, жилой и ландшафтно-рекреационной. Рассмотрено развитие крупнейших городов как центров основных агломераций в Украине на примере Харьковской.

73. **Парамонов А.Ф. История улицы Университетской / А.Ф.Парамонов. – Харьков : Тип. «Мадрид», 2016. – 64 с. : ил. – (Откуда родом).**

В Харькове нет другой более славной, в историческом отношении, улицы нежели Университетская. Она прекрасна уже лишь тем, что по ней хотя бы раз в жизни прошли все его жители с момента основания города и до наших дней. Все великие люди, все знатные гости, прибывающие в Харьков, посещали наш Успенский градский собор, восхищались Александровской колокольней. Все студенты Коллегиума и Императорского университета прошли по этой улице. Она достойна нашего уважения и почитания, как одна из главных святынь Харькова, тем более она достойна уважительного отношения к уцелевшим на ней памятникам архитектуры!

Книга для всех, кто любит Харьков и Слободской край.

74. **Парамонов А.Ф. Харьков. История улицы Каплуновской / А.Ф.Парамонов, И.Ю.Шкребец. – Харьков : Харьков. част. музей гор. усадьбы : Тип. «Мадрид», 2017. – 71 с. : ил. – (Откуда родом).**

Современная улица Искусств города Харькова в прошлом называлась Каплуновской; историческое название сохранил лишь переулок Каплуновский. Споры о происхождении этого

названия вызывали улыбку у авторов этого издания – так появилось решение издать книгу про эту улицу. Источниками для книги послужили архивные документы, старинные фотографии, планы города Харькова, печатные издания.

Книга для всех, кто любит Харьков.

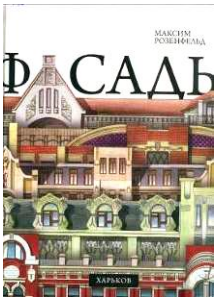

75. **Розенфельд М.И. Фасады. Харьков = Facades. Kharkiv / М.И.Розенфельд. – Харьков : АССА, 2017. – 117 с. : ил.**

Аннотацией к изданию служат слова автора, Максима Розенфельда : «Идея создания этой книги возникла несколько лет назад. Меня всегда привлекали «лица» харьковских зданий – их фасады. Будучи очень разными, они тем не менее создают выразительный «семейный портрет» города. Мне очень захотелось показать вам эту красоту, которая с течением времени была полностью либо частично утеряна, спрятана за рекламными вывесками и кондиционерами и на которую мы привыкли не обращать внимания. Несколько лет я собирал коллекцию графических реконструкций фасадов харьковских зданий в той архитектурной графике, которая существовала на момент проектирования и строительства этих домов. Затем был долгий процесс доработок, корректировок, исправлений, и в результате появилась эта книга…».

Живопис. Художня фотографія

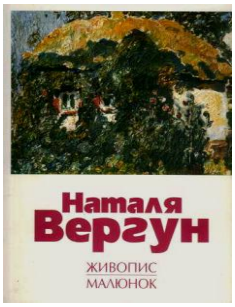

76. **Вергун Н.І. Народний художник України Наталя Вергун. Живопис, малюнок : альбом / Н.І.Вергун ; Харків. худож. музей, Харків. орг. Нац. спілки художників України. – Харків : Майдан, 2008. – 63 с. : іл.**

Наталя Іванівна Вергун – самобутня, надзвичайно яскрава особистість у сучасному українському мистецтві. Її твори хвилюють відвертою поетичною інтонацією, зачаровують неповторною силою живописного темпераменту, надихають на роздуми про людську долю.

До складу видання входять: біографічна довідка, репродукції, перелік творів Н.І.Вергун, які знаходяться в музеях, список публікацій.

77. **Наталя Вергун. Виставка творів. Живопис, малюнок : каталог / Харків. худож. музей, Харків. орг. Нац. спілки художників України ; авт. передм. В.В.Мизгіна. – Харків : Харків. друк. № 13, 1998. – 11 с.**

Наталя Іванівна Вергун – самобутня, надзвичайно яскрава особистість у сучасному українському мистецтві.

Навчалась вона охоче, з зацікавленістю – і в Харківському художньому училищі у М.С.Сліпченка, і в Інституті живопису, скульптури та архітектури ім. І.Ю.Рєпіна в Ленінграді у А.А.Мильникова. Викладачі завжди вирізняли з-поміж інших її студентські роботи. Творчість стала для Наталі єдиним змістом життя. Задля неї вона здатна була до рішучих кроків, які змінювали її особисте і мистецьке життя.

…Перша значна картина Н.Вергун «Свої» була широко відома – в ній під час повсюдного захоплення «суворим стилем» вже було знайдено свою ноту – глибокої людяності і проникливої доброти, що виводила тематичну картину зі звичного офіціозу у хвилюючий світ людських почуттів і роздумів.

До складу видання входять: біографічна довідка, перелік творів за 1962-1996 рр., основні виставки, на яких експонувалися твори Н.І.Вергун у 1965–1997 рр.

78. **Волошинов Е.И. Художник Евдоким Игнатьевич Волошинов : живопись, графика : альбом-каталог / Е.И.Волошинов ; Харьков. облгосадминистрация, Харьков. худож. музей. – Харьков : [Б. и.], 2013. – [74 с.] : ил.**

«Выставочный проект, посвященный жизни и творчеству харьковского художника, фотографа и педагога Евдокима Игнатьевича Волошинова (1823/24–1913), в цикле «Незабываемые имена земляков» приурочен к 190-летию со дня рождения художника.

Картины художника хранятся в музеях и частных коллекциях, спорадически его полотна появляются в антикварных салонах и на художественных аукционах Киева и Москвы.

Начиная с 1980-х годов, после почти векового умалчивания, творческое наследие Волошинова становится объектом серьезных искусствоведческих и технико-технологических исследований. Однако о жизни незаурядного мастера натюрморта известно немного.

Задача данного проекта заключается не только в экспонировании юбилейной выставки и произведений Волошинова, но и в изучении обстоятельств его жизни и творчества…», – В.Мызгина, директор Харьковского художественного музея.

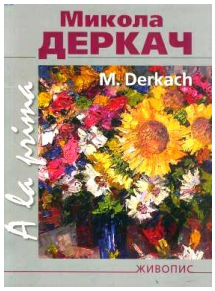

79. **Деркач М.І. A la prima. Живопис / М.І.Деркач ; Харків. орг. Нац. спілки художників України, Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. – Харків : Майдан, 2009. – 67 с. : іл.**

Живописец Николай Деркач, известный не только в Харькове, но и в Украине, и за ее пределами, представляет новую серию работ под общим названием «A la prima», которая включает около 180 живописных большеформатных полотен. Написанные буквально на одном дыхании, созданные в течение нескольких последних лет, они демонстрируют не только мастерство живописца, артистизм и фактурность письма, но и четкость композиционного построения, богатство живописно-пластического и колористического решений.

Представлена информация о персональных и всеукраинских выставках мастера, а также резюме.

80. **Иван Иванович Иванов. «Талантлив был необычайно…» : живопись, графика… – [Харьков : Б. и., 200-]. – [55 с.] : ил.**

Харьков славен своими художественными традициями. С нашим городом связаны имена выдающихся мастеров кисти: И.Е.Репина, С.И.Васильковского, М.С.Ткаченко, П.А.Левченко, М.А.Беркоса, З.Е.Серебряковой.

Имя харьковчанина Ивана Ивановича Иванова сегодня известно довольно широкому кругу знатоков и любителей искусства не только в Украине, но и за рубежом. Иванов – уникальный мастер акварели, стоявший у истоков украинского авангарда, прекрасный интерпретатор различных стилевых направлений в искусстве XX века.

Издание презентует харьковчанам и гостям города первую ретроспективную выставку произведений этого автора, дополненную архивными материалами.

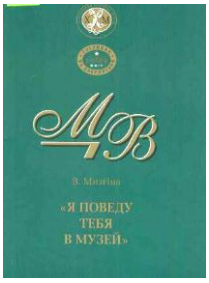

81. **Мизгіна В.В. «Я поведу тебя в музей» / В.В.Мизгіна ; Харків. худож. музей, Корпорація «КГ «Рубаненко і партнери», «Майстерня Скіпів». – Харків : Золоті сторінки, 2008. – 109 с. : портр.**

Ця збірка – результат багаторічної роботи відомого харківського мистецтвознавця, директора Харківського художнього музею Валентини Василівни Мизгіної. У ній зібрано статті про художнє життя Харкова, висвітлено сторінки історії Харківського художнього музею.

Збірку адресовано мистецтвознавцям, культурологам, а також усім читачам, об’єктом зацікавленості яких є образотворче мистецтво.

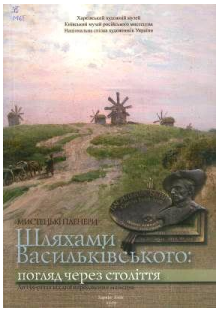

82. **Мистецькі пленери 2004–2009. Шляхами Васильківського: погляд через століття : до 155-річчя від дня народж. майстра / Харків. худож. музей, Київ. музей рос. мистецтва, Нац. спілка художників України. – Харків : ХДАДМ, 2009. – 125 с. : іл.**

Альбом-каталог презентує живопис та графіку С.Васильківського (1854–1917) та роботи учасників художніх пленерів (2004–2009), які відбулися на Харківщині (Ізюм, Коропів хутір), Полтавщині, Сумщині, Чернігівщині, Донеччині, Дніпропетровщині, Прикарпатті.

Видання приурочено до 155-річчя від дня народження С.І.Васильківського та 5-річчя пленерів, кращі роботи яких експоновано на виставці в Київському музеї російського мистецтва.

Ілюстративний матеріал доповнено фотохудожнім «літописом» пленерів: відкриттів виставок, пам’яток української старовини та краєвидів місць, де відбувалися пленери, а також інформаційно-довідковим матеріалом та загальним каталогом робіт, створених на пленерах.

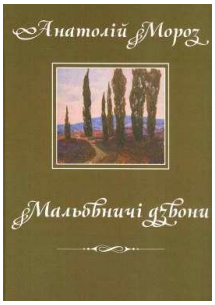

83. **Мороз А. Мальовничі дзвони = Picturesque sounds / А.Мороз. – Харків : Модель Всесвіту, 2013. – 163 с. : іл. – Текст парал.: укр., англ.**

До альбому увійшли роботи відомого українського мистця Анатолія Мороза (архімандрита Миколая).

На сторінках видання розміщені краєвиди стародавньої Кіммерії, натюрморти та інші твори майстра.

Видання розраховано на широкі кола шанувальників образотворчого мистецтва.

84. **Оглоблин В. Близкое… : каталог выставки / В.Оглоблин ; Харьков. облгосадминистрация, Упр. культуры и туризма, Реклам. агентство «Ирис». – Харьков : [Б. и.], 2012. – [24 с.] : ил.**

Владимир Оглоблин, известный харьковский фотохудожник, за время своей тридцатилетней творческой деятельности осуществил значительное количество фотографических проектов. Большая часть съемок проходила в труднодоступных, экстремальных условиях Арктики, Приполярного Урала, Таймыра, Чукотки, Колымы, Якутии, Горного Алтая… Ему удавалось оказываться там, где сама жизнь приобретает истинный смысл, и увидеть то, что немногим дано видеть, встречая Божественные откровения в природе. Его творческое лицо узнаваемо именно в разнообразии, в точном соединении формы и содержания каждого из снимаемых сюжетов.

В проекте «Близкое…» он неожиданно предстает перед нами лирическим рассказчиком о том, что по-настоящему ему дорого. Основой фоторассказа стали бескрайние, уходящие за горизонт поля, живописные степи, неспешные

реки и туманные дали. Это скорее напоминает внутреннюю беседу с собой, людьми, Миром.

Работы В.Оглоблина передают ощущение проникновенной красоты природы родного края. Её краски – яркие, эффектные или приглушенные – «выхватил» из мгновения времени фотоаппарат матера. Краски эти согревают душу, дарят добрые эмоции.

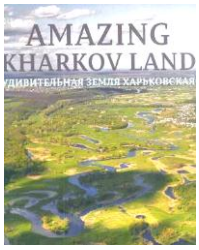

85. **Удивительная земля Харьковская = Amazing Kharkov Land : фотоальбом / сост.: Г.Михайлов, В.Бысов. – Харьков : Дом Рекламы, 2016. – 238 с. : ил. – Текст парал.: рус., англ.**

Говорячи про Харківську область, неможливо обійти увагою її центр, загальновизнану столицю Слобожанщини – Харків. Європейський і з точки зору географії, і за менталітетом, Харків не тільки пишається своєю більш ніж 350-річною історією, а й відкритий для новітніх досягнень сучасного градобудівництва.

Харків – сьогодні друге місто України за значимістю після Києва, друге місто за кількістю населення. Він входить до вісімки найбільш населених міст Східної Європи.

Місто зберігає роль індустріального центру країни, спеціалізуючись на машинобудуванні і металообробки. Харків є також великим науковим і вузівським центром: тут працюють 160 НДІ і 80 ВУЗів.

Характерною рисою Харкова є його багатонаціональність. Розташований на стику культур, маючи багату історію, Харків є своєрідним мостом між цивілізаціями, культурами, народами. Це відобразилось і в його зовнішньому вигляді, і в характері його жителів.

Музичне життя

86. **Лисенко І. Словник музикантів України / І.М.Лисенко. – Київ : Рада, 2005. – 358 с.**

Це видання – перша спроба створення біографічного словника музикантів, життя і творча діяльність яких була пов’язана з Україною, а також тих виконавців, які в силу обставин були закинуті на чужину. Прізвища та псевдоніми музикантів подаються в алфавітному порядку.

До видання увійшло понад 1000 статей – творчих біографій музикантів (піаністи, скрипалі, віолончелісти та ін.), через які висвітлюється історія музичного мистецтва в Україні від часів Київської Русі до наших днів.

Книга розрахована на музикознавців, викладачів та студентів музичних закладів, а також на широке коло шанувальників музичного мистецтва

87. **Лисенко І. Енциклопедія української пісні / І.Лисенко. – Житомир : Рута, 2017. – 367 с.**

Це перше в Україні енциклопедичне видання, де висвітлюється історія українських народних пісень, широкий їхній діапазон у світі, а також подається інформація про численні музичні організації та відомих діячів української музичної культури, які сприяли пропаганді нашої пісні.

Видання розраховано на студентів, викладачів мистецьких навчальних закладів, музикознавців, дослідників історії музичного мистецтва та шанувальників української народної пісні.

88. **Традиційні музичні інструменти кобзарів і лірників : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 2 черв. 2017 р., м. Київ, НЦНК «Музей Івана Гончара» / упоряд. К.П.Черемський ; Нац. акад. наук України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т.Рильського, Нац. центр нар. культури «Музей Івана Гончара», Кобзар. Цех, Фонд нац.-культур. ініціатив ім. Г.Хоткевича. – Харків : Вид. О.Савчук ; Київ : НЦНК «Музей Івана Гончара», 2017. – 239 с.**

Науково-практична конференція з міжнародною участю «Традиційні музичні інструменти кобзарів і лірників» (2 червня 2017 р., Україна, м. Київ) проводиться до 140-річчя від дня народження Гната Хоткевича під егідою Інституту мистецтва, фольклористики та етнографії ім. М.Т.Рильського НАН України. Конференція присвячена актуальним питанням дослідження і сучасного розвитку музичних інструментів українських традиційних співців-музикантів (кобзи, бандури, тромбона, гусел, колісної ліри, інших) та їхнього місця серед музичного інструментарію світу. Розглянуто широке коло питань, пов’язаних із феноменами автентичного репертуару кобзарів і лірників, його перегуку з репертуаром традиційних співців інших народів; особливостями нинішньої репрезентації кобзарського творчого набутку; проблемам культивування в суспільстві епічної творчості, формування спільнот шанувальників, виховання сучасного слухача тощо. Зосереджено увагу на новітньому науковому переосмисленні традиційних «співоцьких» інструментів, експертному оцінюванню їхніх різновидів, регіональних особливостей конструкцій, строю; досвіду доказової реконструкції інструментів «співоцького» ряду: історичним традиціям й новітнім досягненням виготовлення; своєрідностям давнього і сучасного виконавства, традиційним й новаторським школам, способам, стилям гри тощо. Відкрито для наукового обговорення нині не досліджені сфери психофізіологічного впливу виконавства традиційних співців-музикантів, етномедичної практики кобзарів, лірників, стихівничих.

Збірник статей розрахований на науковців, дослідників, музейних працівників, викладачів і студентів ВНЗ, музикантів, подвижників кобзарського виконавства, а також – на широке коло шанувальників традиційних музичних інструментів.

89. **Харківські асамблеї – 1995 : міжнародний музичний фестиваль. «Роберт Шуман і мистецька молодь» : зб. матеріалів / ред.-упоряд. Г.І.Ганзбург. – Харків : Форт, 1995. – 159 с.**

Збірка матеріалів фестивалю «Харківські асамблеї» стала по суті щорічником. А структура щорічного видання є такою, що має включати досить різнопланові матеріали, тож зміст нашого щорічника утворює декілька тематичних ліній, що послідовно продовжуються з року в рік. Коли через певний час на книжковій полиці, стануть поряд усі випуски цього видання, читач зможе дізнатися і про музичне життя Харкова й світу з давніх давен, і про події та тематику конкретного фестивального року, чи то був рік Шуберта, чи Мендельсона, чи Шумана…

В основі фестивальної політики – наша прихильність до світової музичної спадщини та високий професіоналізм учасників, який дозволяє актуалізувати, зробити ясними для публіки цінності різних шарів світового музичного репертуару.

У збірці 1995 р. вперше подається бібліографічний покажчик літератури про фестиваль «Харківські асамблеї» за 1991–1994 рр.

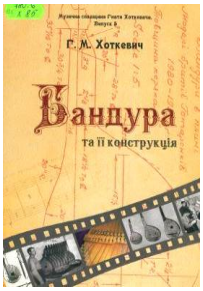

90. **Хоткевич Г.М. Бандура та її конструкція / Г.М.Хоткевич ; заг. ред., комент. та передм. В.Мішалова ; Фонд нац.-культур. ініціатив ім. Г.Хоткевича, Фундація українознав. студій в Австралії. – Торонто ; Харків : Фонд нац.-культур. ініціатив ім. Г.Хоткевича, 2010. – 288 с. : іл. – (Музична спадщина Гната Хоткевича; вип. 5).**

Книга Гната Мартиновича Хоткевича «Бандура та її конструкція» є унікальним виданням, присвяченим розкриттю сутності українського інструмента бандури і перспективам її розвитку.

У лаконічній і доступній формі розповідається про конструкцію бандури, що ґрунтується на вдумливому опрацюванні першооснов. Видання орієнтує читача на неупереджене розуміння українського бандурництва, на пізнання простих, але фундаментальних істин конструкції бандури. Книга продовжує видавничу серію, присвячену музичній спадщині видатного діяча української культури.

Книга розрахована на викладачів, студентів навчальних закладів, дослідників-інструментознавців, етнологів широкого кола, усіх зацікавлених в опануванні мистецтва гри на бандурі та її виготовлення.

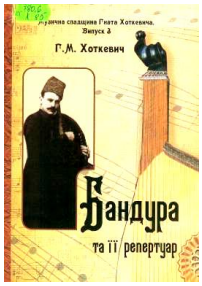

91. **Хоткевич Г.М. Бандура та її репертуар / Г.М.Хоткевич ; заг. ред., комент. та передм. В.Мішалова ; Фонд нац.-культур. ініціатив ім. Г.Хоткевича Фундація українознав. студій в Австралії. – Торонто ; Харків : Фонд нац.-культур. ініціатив ім. Г.Хоткевича, 2009. – 267 с. : ноти. – (Музична спадщина Гната Хоткевича; вип. 3).**

Серед сучасної музичної літератури для бандури особливе місце займають твори Гната Хоткевича. Суголосні природі українського національного інструменту, ці твори виявляють найхарактерніші риси бандурного музикування і дозволяють давньому інструменту зазвучати виразно й сучасно.

Робота Гната Хоткевича «Бандура та її репертуар» є унікальною з кількох причин: публікується вперше після десятиліть заборони й забуття, присвячена осмисленню бандури як музичного концертного інструменту, практичному демонструванню її виражальних можливостей та діапазону виконавського репертуару. Якісне подання нотного матеріалу, за редакцією відомого бандуриста Віктора Мішалова (Торонто, Канада), додає роботі актуального спрямування й естетичної викінченості.

Книга розрахована на всіх, хто прагне вичерпне дізнатися про бандуру, хто намагається вдосконалити свою техніку гри на ній, кого цікавить органічний природі цього інструменту репертуар, й осягнення філософії бандурного мистецтва в цілому.

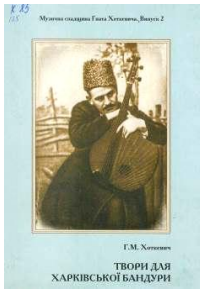

92. **Хоткевич Г.М. Твори для харківської бандури / Г.М.Хоткевич ; підгот. друку В.Мішалов ; Фонд нац.-культур. ініціатив ім. Г.Хоткевича, Фундація українознав. студій в Австралії, Канад. фундація «Бандура». – Торонто ; Сідней ; Харків : Ексклюзив, 2007. – 300 с. : ноти. – (Музична спадщина Гната Хоткевича; вип. 2).**

Пропоноване видання є унікальним зібранням музичних творів Гната Хоткевича для «харківської школи» виконавства на бандурі. Належачи до вершинного набутку бандурного мистецтва, «харківська школа» повноцінно розкриває технічні й мистецькі можливості бандури і, спираючись на народну традицію, надає гідну перспективу інструмента в сучасному музичному світі. У цьому контексті книга є цінним практичним посібником для всіх, хто прагне опанувати або удосконалити гру на бандурі. Якісна добірка досі неопублікованих і маловідомих творів Гната Хоткевича дозволяє сучасному виконавцеві повною мірою наснажитися енергією ще незайманої спадщини майстра.

Видання укладено визначним бандуристом сучасності п. Віктором Мішаловим (Канада), невтомним популяризатором «харківської бандури» на світових сценах, доречно доповнено його ґрунтовими науковими коментарями.

Книга розрахована на широку авдиторію професіоналів і шанувальників бандурного мистецтва, учнів, студентів, викладачів, науковців і всіх небайдужих до розвитку національної музичної культури.

93. **Черемський К.П. Традиційне співоцтво : укр. співці-музиканти в контексті світ. культури / К.П.Черемський. – Харків : Атос, 2008. – 247 с. : іл.**

Книга присвячена традиційному українському співоцтву, його походженню та історичним особливостям розвитку. На основі запропонованого автором нового концептуального підходу і залучення нових маловідомих джерельних матеріалів у роботі, вперше в українському мистецтвознавстві, здійснено системне дослідження форм і груп традиційного українського співоцтва, висвітлено феномен цього явища у контексті світової культури.

Дослідження орієнтовано на коло дослідників, науковців, студентів, викладачів і всіх зацікавлених у пізнанні традиційної культури українського народу.

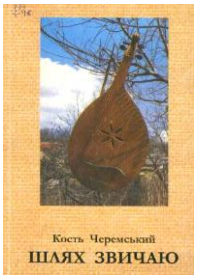

94. **Черемський К.П. Шлях звичаю / К.Черемський. – Харків : Глас, 2002. – 443 с. : іл.**

Дослідження присвячено маловідомим сторінкам виникнення і розвитку українського епічного співоцтва. На основі архівних матеріалів, наукових джерел і польових записів подається диференційований розгляд набутку «незрячого» кобзарського і «зрячого» бандурницького відгалужень української співоцької традиції. Значну увагу приділено аналізу взаємодії між кобзарством і бандурництвом у різні періоди історії, осмислюється перспектива функціонування традиційних співоцьких форм у сучасну пору.

Для викладачів і студентів навчальних закладів, народних інструменталістів, науковців у галузі мистецтвознавства, фольклору, літературо- та мовознавства, широкого кола шанувальників традиційної української культури.

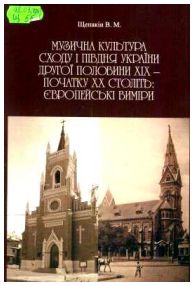

95. **Щепакін В.М. Музична культура Сходу і Півдня України другої половини XIX – початку XX століть: європейські виміри : монографія / В.М.Щепакін ; Харків. держ. акад. культури. – Харків : ФОП Панов А.М., 2017. – 478 с. : іл.**

Монографічне дослідження присвячено вивченню впливів західноєвропейських музичних традицій на розвиток Харкова та Одеси і, відповідно, північно-східного і південно-західного регіонів України, які в XIX на початку XX століть зазнали найбурхливішого економічного та культурного розвитку. Головне місце в праці відведено розкриттю і аналізу діяльності в різних сферах музично-культурного буття численних іноземних музикантів як безпосередніх носіїв передових досягнень у музично-культурній царині. Детально висвітлюється внесок у розвиток музичної культури України низки непересічних, але майже забутих нині фахівців: Г.Гене, Ф.Бергмейєра, Р.Фельдау, К.Лаглера, Р.Гельма, Д. фон Ресселя (Одеса), С.Неметця, братів Їранеків, Й.Голлі, Ф.Бугамеллі (Харків).

Монографія адресована викладачам, студентам, працівникам культури і мистецтва, краєзнавцям, усім небайдужим до проблем історії музичної культури України.

Театр

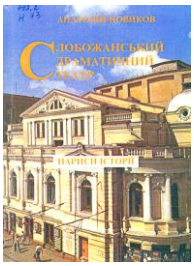

96. **Новиков А.О. Слобожанський драматичний театр. Нариси історії : до 210-річчя постійн. громад. театру в Харкові / А.О.Новиков. – Харків : ХДПУ, 2002. – 108 с. : портр.**

У книзі простежується історія розвитку слобожанського драматичного театру, що майже 150 років був лідером театрального мистецтва в Україні, від самого його зародження наприкінці XVIII ст. до середини 1930-х років.

Чимало сторінок монографії присвячено всесвітньо відомим корифеям української культури, які тривалий час жили і працювали на Слобожанщині, – Г.Квітці-Основ'яненку, М.Кропивницькому, М.Синельникову, Л.Курбасу.

Значна увага у праці приділяється також діяльності першої в країні дитячої трупи Марка Кропивницького, що була заснована в його садибі на хуторі Затишок (тепер Шевченківського району Харківської області).

Книга розрахована на вчителів, студентів, учнів загальноосвітніх шкіл та всіх шанувальників театрального мистецтва і може бути використана як навчальний посібник з харківщинознавства.

97. **Новиков А.О. Українська драматургія й театр від найдавніших часів до початку XX ст. : монографія / А.О.Новиков. – Харків : Cara, 2011. – 407 с. : іл.**

У монографії простежуються основні етапи національної драматургії й театру від появи на етнічних українських землях перших театральних видовищ до початку XX ст., коли вітчизняне драматичне мистецтво переходить на засади нової європейської естетичної системи. У полі зору автора шкільна і вертепна драми, діяльність Харківського і Полтавського театрів, феномен театру корифеїв. Значна увага приділяється дослідженню драматургічного доробку І.Котляревського, В.Гоголя-Яновського, Г.Квітки-Основ'яненка, М.Костомарова, М.Кропивницького, М.Старицького, І.Карпенка-Карого, драматургічного процесу зазначеної доби в цілому.

Для літературознавців, театрознавців, викладачів вищих і середніх навчальних закладів, студентів та всіх шанувальників української культури.

ЛІТЕРАТУРНЕ ЖИТТЯ. ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА

98. **Вертоградар української духовності : зб. матеріалів Всеукр. наук. конф., присвяч. всебіч. осмисленню постаті Г.С.Сковороди, 18 трав. 2013 р. / ОКЗ «Нац. літ.-мемор. музей Г.С.Сковороди», Ін-т філософії ім. Г.С.Сковороди Нац. акад. наук України, Харків. нац. ун-т сіл. госп-ва ім. П.Василенка, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди. – Сковородинівка ; Харків : Майдан, 2013. – 169 с.**

Збірник укладено на основі матеріалів, озвучених під час Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої всебічному осмисленню постаті Г.С.Сковороди, яка відбулась 18 травня 2013 року.

У роботі конференції взяли участь представники понад двадцяти наукових інституцій із України й Росії, які спробували осмислити широке коло питань філософії й краєзнавства, зокрема шляхи популяризації спадщини Григорія Сковороди музейними засобами, питання гуманітаризації вищої освіти в Україні та синергетики в освітньому процесі, можливість культурного діалогу епох на основі творчості Григорія Сковороди.

99. **Жадан С.В. Інтернат : роман / С.Жадан. – Чернівці : Meridian Czernowitz, 2017. – 335 с.**

…Одного разу, прокинувшись, ти бачиш за вікном вогонь. Ти його не розпалював. Але гасити його доведеться й тобі.

Січень 2015 року. Донбас. Паша, вчитель однієї зі шкіл, спостерігає, як лінія фронту неухильно наближається до його дому. Стається так, що він змушений цю лінію перетнути. Щоби потім повернутися назад. І для цього йому щонайменше потрібно визначитись, на чиєму боці його дім…

100. **Зінченко А.Л. Цвіт півонії / А.Зінченко. – Вінниця : ПП Балюк І.Б., 2016. – 182 с. : іл.**

«Цвіт півонії» – це мозаїка українського буття Слобожанщини середини XVII ст., яка висвічує здатність персонажів робити вибір між підданством і свободою, прислужництвом і щирістю, дріб’язковістю й служінням, марнославністю і любов’ю до ближнього.

101. **Лавриненко П.В. Заполярные рассказы сухопутного моряка / П.Лавриненнко. – Харьков : Митець, 2016. – 112 с.**

«Заполярные рассказы» – вторая книга Петра Васильевича Лавриненко. Первая, «Бабье лето», вышла в 2006 г.

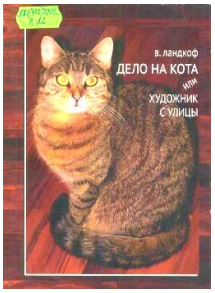

102. **Ландкоф В. Дело на кота или художник с улицы / В.Ландкоф. – Харьков : Права людини, 2017. – 71 с.**

Приводятся размышления художника о современном искусстве на базе собственного опыта и преимущественно личных знакомств. Местами автор сбивается на лирическое описание украинских и немецких пейзажей, что не заслоняет главного мотива и стимула работы – реалистической любви к собственному коту.

103. **Лукан Н.Є. Вигадалики : вірші для дітей / Н.Лукан. – Харків : Майдан, 2014. – 69 с. : іл.**

104. **Макарова-Мирская А.И. Два дня в Куряжском монастыре / А.И.Макарова-Мирская. – [Харьков : Б. и., 200-]. – 26 с.**

До православних святинь Слобожанщини відноситься Курязький Преображенський монастир, оснований у 1663 році за ініціативою харківського козацького полковника Донця.

Одним із прекрасних творінь Курязької обителі було наступне: під горою за монастирем, під покровом густого лісу, у струмків живої води стояв скит з Храмом Преподобного Онуфрія Великого, збудований в 1763 році. До того часу тут існував дерев'яний Храм Онуфрія з келіями (збудований у 1663 р.). З-під престолу Храму Преподобного Онуфрія Великого виходив ключ цілющої води і наповнював колодязь, встроєний під амвоном, з відсіль трубами виходив за горожу церковну.

В Храмі знаходилась Озерянська чудотворна ікона Божіей Матері. 22 квітня святкувався храмовий день в Куряжі. В цей день Озерянську ікону несли хресним ходом з Харкова в Куряж… І до святині текли струмки людей за духовним зціленням…

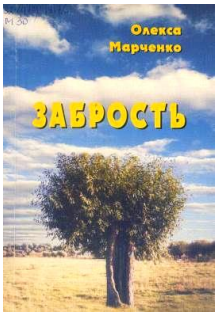

105. **Марченко О.А. Заброcть : поезії / О.Марченко. – Харків : ТАЛ «Слобожанщина», 2005. – 343 с.**

Заброcть – то брунька, котра має квітувати і дати плід, а ще так називають патину на вощині. Ця збірка – вулик, у ньому зібрано нектар, пилок, віск – увесь взяток з весни до передзим'я в селах і містах України, порубіжжі. Це своєрідний щоденник для сповіді й каяття.

…Вся збірка без розділів і циклів, бо суціль життєвий неспокій народжував строфи…

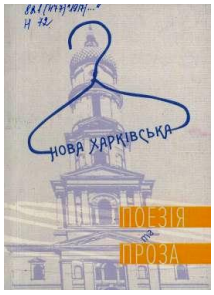

106. **Нова харківська поезія та проза. – Харків : Права людини, 2016. – 98 с.**

«Нова харківська поезія та проза» – збірка творів двадцяти харківських письменників, які тільки починають свій творчий шлях або мають небагато публікацій. Книга вміщує переважно поезію на різні теми (від кохання до зображення соціальних проблем), однак тут ви знайдете кілька прозових творів. Збірка тісно пов'язана із «Вечорами україномовної прози та поезії» (автор ідеї та ведучий Арсеній Троян), на яких усі автори збірки читали свої твори. Основні концепції і «Вечорів…», і цієї книги – підтримка української мови в російськомовному Харкові, а також надання можливості висловитись «немедійним» харківським письменникам.

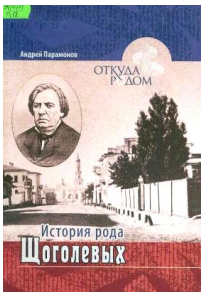

107. **Парамонов А.Ф. История рода Щоголевых / А.Ф.Парамонов. – Харьков : Тип. «Мадрид», 2016. – 19 с. : ил. – (Откуда родом).**

Более 60 лет жил в Харькове поэт Яков Иванович Щоголев. Два поэтических сборника, опубликованных в Харькове до революции, давали все основания считать его харьковским «кобзарем».

Сегодня его имя знают и помнят только истинные ценители поэзии и истории Слободской Украины. Информация о происхождении рода Щоголевых, первых годах жизни поэта, его предков только недавно опубликована автором на интернет-ресурсе. Данная публикация максимально расширяет сведения об этом человеке.

Книга для всех, кто любит Харьков и Слободской край.

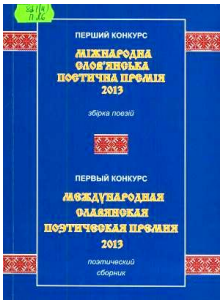

108. **Перший конкурс «Міжнародна Слов'янська Поетична Премія» 2013 : зб. поезій. – Харків : Майдан, 2014. – 147 с.**

В итоговом сборнике опубликованы произведения лауреатов, дипломантов и некоторых участников первого творческого конкурса «Международная Славянская Поэтическая Премия» для молодых поэтов, пишущих на разных славянских языках.

В разделе «Приветствие через поколение» публикуются также стихотворения и переводы членов международного жюри Конкурса.

109. **Пилипенко Л.И. Иволга над Каспием поёт : стихи / Л.Пилипенко. – Харьков : Тип. «Мадрид», 2016. – 207 с. : ил.**

Автор книги написал такие строки:

«Трепещут солнечные искорки.

Искр – волны, целые потоки.

И слышу переливы иволги – поет над Каспием широким».

Вместе с поэтом читатель услышит голоса горных рек и ручьев, поднимется на всемирно известный бархан Сарыкум, увидит теснины, снеговые вершины, побывает в Дербенте – в городе, которому исполнилось две тысячи лет…

Эта книга о Дагестане. А издана она в индустриальном центре Украины – городе Харькове. Автор – исконный украинец. Сборник не только о красоте горной страны, но и о душе украинца, глазами которого читатель увидит бессмертный Дагестан – родину великого поэта Расула Гамзатова.

110. **Під знаком Мисика : антологія сучас. укр. поезії. – Харків : Майдан, 2015. – 167 с.**

До антології «Під знаком Мисика» увійшли твори тих харківських авторів, чиї перші кроки в літературі так чи інакше робились в силовому полі естетики та життєвого прикладу Василя Мисика. Такі домінанти творчості Василя Мисика, як розгортання родовитого народного слова в міф, з одного боку, і розвиток та поглиблення інтересу до неокласичної традиції, з іншого, не могли не відбитися в стильових пошуках харківського покоління поетів від Віктора Бойка до Ірини Мироненко. «Вони вийшли з робітні Василя Мисика», – так можна сказати про поетів, твори яких представлено в цій антології.

111. **Підлісна О. …За пагорби в зеленому вбранні : вірші / О.Підлісна. – Харків : Точка, 2014. – 56 с.**

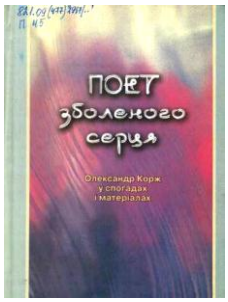

112. **Поет зболеного серця. Олександр Корж у спогадах і матеріалах. – Київ : Рада, 2009. – 199 с. : іл.**

У збірнику вміщено спогади сучасників про Олександра Коржа (1903–1984) та матеріали про його творчість, які висвітлюють життєвий і творчий шлях відомого українського поета трагічної долі.

Для широкого кола читачів.

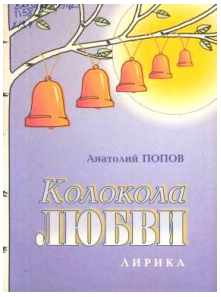

113. **Попов А. Колокола любви : лирика / А.Попов. – Харьков : Оригинал, 2009. – 111 с.**

Это первый сборник автора – поэтический рассказ о Родине, о борьбе и мужестве, испытаниях и победах, любви и верности. Автор надеется, что его стихотворения будут интересны не только людям его поколения, но и молодежи, воспитанию которой он посвятил свою жизнь, работая учителем математики в школе.

Для широкого круга читателей.

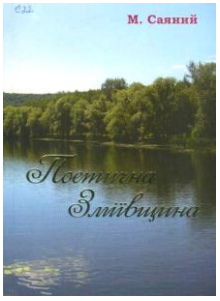

114. **Саяний М. Поетична Зміївщина / М.Саяний. – Харків ; Зміїв : Поліграфіст, 2012. – 367 с. : портр.**

Довідник «Поетична Зміївщина» включає в себе біографії та поетичні доробки 58-ми поетів, які народилися, проживали чи живуть на Зміївщині.

Розрахований на істориків, краєзнавців, вчителів мови та літератури, працівників культпросвітніх закладів, студентів та учнів навчальних закладів, всіх тих, хто цікавиться культурою рідного краю.

115. **Сватенко В.Я. Вериги української нації / В.Я.Сватенко. – Харків : Оригінал, 2009. – 187 с.**

Нова публіцистична праця Володимира Сватенка є своєрідним продовженням двох його попередніх книг – «Без права на прощу і забуття» та «Слідами Серджо Граденіго».

Аргументований виклад матеріалу цієї книги збагатить вас корисними знаннями про складні процеси в суспільному житті держави після здобуття Україною своєї незалежності.

Для широкого кола читачів.

116. **Григорій Сковорода: глобальне і національне : матеріали Всеукр. наук. конф., приуроч. 285 роковинам від дня народж. укр. Першорозума та 35 річниці створення літ.-мемор. музею Г.С.Сковороди, 19 трав. 2007 р., Сковородинівка. / М-во культури і туризму України, Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., ОКЗ «Літ.-мемор. музей Г.С.Сковороди» [та ін.]. – Харків : Ексклюзив, 2007. – 135 с.**

18 травня у Міжнародний день музеїв у ОКЗ «Літературно-меморіальний музей Г.С.Сковороди» традиційно відбувається літературно-мистецьке свято «Сковородинівська весна».

19 травня проходить Всеукраїнська наукова конференція, яка у 2007 р. приурочена 285 роковинам від дня народження Г.Сковороди та 35-річчю музею.

У роботі конференції взяли участь провідні фахівці-сковородинознавці, науковці, співробітники музеїв, краєзнавці.

У збірнику вміщені тези доповідей і повідомлень, в яких висвітлено філософські погляди Г.Сковороди на щастя, розкрито провідні сковородинські теми спорідненої праці, любові, Бога. Порушується важлива проблема сучасного сковородинознавства: видання творів мислителя та перспектива відзначення 300-річчя від дня його народження.

Видання розраховано на науковців, студентів, усіх, хто цікавиться історією Слобожанщини.

117. **Григорій Сковорода та європейська культура : зб. тез та матеріалів Всеукр. наук. конф., 24 трав. 2014 р. / М-во культури України, Харків. облдержадмін., Департамент культури і туризму, ОКЗ «Нац. літ.-мемор. музей Г.С.Сковороди» [та ін.]. – Сковородинівка ; Харків : Майдан, 2015. – 145 с.**

Збірник укладено на основі матеріалів, озвучених під час Всеукраїнської наукової конференції «Сковорода та європейська культура», яка відбулася 24 квітня 2014 р.

Перед Україною як суверенною державою постала проблема пошуку формули інтеграційних процесів в європейські та світові структури, насамперед, з погляду осмислення того місця, яке вона має посісти в сучасному глобалізованому світі, адекватного співвіднесення внутрішніх проблем українського суспільства із європейськими і загальносвітовими тенденціями.

Збірник присвячений розгляду питань, пов’язаних із європейською ідентичністю України, діалогом культур і постаттю Григорія Сковороди як медіатора діалогу культур. Окреме зацікавлення у наукової спільноти можуть викликати матеріали, присвячені розвитку музейної роботи та охорони культурної спадщини як на Харківщині, так і в музеях Г.С.Сковороди в Україні.

118. **Григорій Сковорода: образ світлої людини на всі часи : матеріали Всеукр. наук. конф., с. Сковородинівка, 17 трав. 2008 р. / М-во культури і туризму України, Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., ОКЗ «Літ.-мемор. музей Г.С.Сковороди» [та ін.]. – Харків : [Б. в.], 2008. – 199 с.**

17 травня 2008 р. у Літературно-меморіальному музеї Г.С.Сковороди в с. Сковородинівка Золочівського району Харківської області відбулася традиційна Всеукраїнська наукова конференція «Григорій Сковорода – образ світлої людини на всі часи». Матеріали подали фахівці з філософії, історії літературознавства та краєзнавці. Серед них доктори наук, професори, учені з Харкова, Сум, Переяслова-Хмельницького, Чорнух, Луганська, Черкас…

Доповіді охоплюють широке коло питань: гуманізм та оптимізм філософії Г.С.Сковороди; сприйняття його різними громадськими течіями; ідеї Г.Сковороди і сучасні соціальні та екологічні проблеми; актуальність

педагогічної спадщини просвітителя; філософія Г.Сковороди та ідеї ноосенсоросфери і сталого економічного розвитку.

Було презентовано проект нового академічного видання творів Г.С.Сковороди.

Видання розраховано на науковців, студентів, усіх, хто цікавиться постаттю та творчістю Г.С.Сковороди.

119. **Г.С.Сковорода і образи філософії : [зб. наук. ст. : за матеріалами XV Харків. міжнар. Сковородин. читань, 6-7 жовт. 2007 р., с. Сковородинівка] / ОКЗ «Літ.-мемор. музей Г.С.Сковороди», Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна, Філос. ф-т, Харків. міське т-во «Філос. освіта». – Харків : Майдан, 2007. – 239 с.**

Збірка складена на основі пленарних доповідей учасників XV Харківських міжнародних Сковородинівських читань, які мали місце 6-7 жовтня 2007 р. у селі Сковородинівка Золочівського району Харківської області за сприянням і під опікою Обласного комунального закладу «Літературно-меморіальний музей Г.С.Сковороди».

Увазі читачів пропонуються думки українських та російських авторів переважно у галузі філософії з тематики, що широко дискутується у світі вже впродовж 15-20 років: що є універсальним і скороминучим у філософії, чи насправді в наш час філософія сходить зі сцени, чим визначаються її різновиди (образи) тощо. У статтях автори звертаються і до постаті Г.С.Сковороди, творчість якого сама є оригінальним образом філософії.

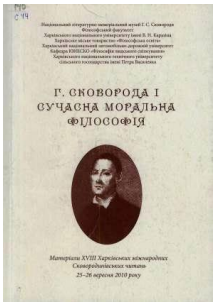

120. **Г.Сковорода і сучасна моральна філософія : матеріали XVIII Харків. міжнар. Сковородин. читань, Харків – Сковородинівка, 25-26 верес. 2010 р. / Нац. літ.-мемор. музей Г.С.Сковороди, Філос. ф-т Харків. нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна, Харків. міське т-во «Філос. освіта», Каф. ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» Харків. нац. техн. ун-ту сіл. госп-ва ім. П.Василенка. – Харків : Вид. Савчук О.О., 2010. – 203 с.**

Авторів збірника об’єднало, що співставлення гуманістичних моральних інтенцій Г.С.Сковороди і засад сучасної моральної філософії буде корисним не лише для систематичного відтворення етичного вчення славетного українського філософа, а й дасть привід ще раз критично оглянути сучасні етичні концепції.

Під час Читань відбулася презентація Повного академічного видання творів Г.С.Сковороди (2010 р.). Присвячену цій важливій акції статтю керівника проекту проф. Л.В.Ушкалова читач знайде на перших сторінках збірника.

121. **Сковорода Г.С. Листи до Михайла Ковалинського / Г.Сковорода ; Нац. літ.-мемор. музей Г.С.Сковороди. – Харків : Майдан, 2012. – 182 с.**

У книзі шановний читач знайде листи українського поета й філософа Григорія Сковороди (1722–1792) до свого учня Михайла Ковалинського (1745–1807). Майже всі вони були написані в 1762–1764 роках латинською мовою. Сковорода зумів наповнити їх не лише численними барвистими образами, цитатами з грецьких та римських класиків, мудрими повчаннями, філософськими роздумами, блискітками іронії, вишуканими віршами, але й справжнім – живим і трепетним – дружнім почуттям. Поза сумнівом, ці листи належать до найкращих зразків епістолярного жанру в українській літературі від давнини до сьогодні.

122. **Титов Г.В. Сны и дали : сб. стихов / Г.В.Титов. – Харьков : Эксклюзив, 2011. – 167 с. : ил.**

Новый сборник стихов харьковского литератора, архитектора, художника Германа Титова дает возможность читателю «подсмотреть таинство новорожденных смыслов», которое поэту дано «постигать, не сходя с ума».

Яркая метафорика, интеллектуальная глубина и честность, редкое чувство слова, широкий культурологический контекст – отличительные особенности лирики автора этой книги.

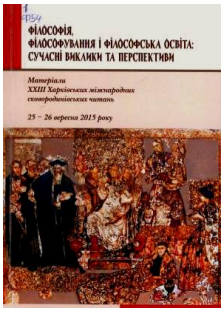

123. **Філософія, філософування і філософська освіта: сучасні виклики та перспективи : матеріали XXIII Харків. міжнар. Сковородин. читань, 25-26 верес. 2015 р. / М-во культури України, Департамент культури і туризму Харків. облдержадмін., Ін-т філософії ім. Г.С.Сковороди НАН України [та ін.]. – Сковородинівка ; Харків : Майдан, 2016. – 240 с.**

Збірник укладено на основі матеріалів, озвучених під час XXIII Харківських міжнародних сковородинівських читань, які відбулись 25-26 вересня 2015 року.

Збірник присвячений питанням, що притаманні сучасній філософії та її історичним формам, проблемам і перспективам сучасної філософської освіти та філософській стратегії освіти взагалі. Зокрема розглядаються питання про «філософію в освіті чи освіту без філософії», онтологічні та аксіологічні проблеми викладання філософії для студентів різних спеціальностей.

Цікавими для наукової спільноти будуть розмисли на тему актуальності філософії Григорія Сковороди та його способу філософування, про софійний образ філософії, а також цікаве дослідження на тему шокуючого досвіду філософського розбещення.

124. **Хоткевич Г.Г. Там, де не колеться трава : Гнат Хоткевич та його родина / Г.Г.Хоткевич. – Львів : Апріорі, 2017. – 190 с.**

Ця книжка – як лист з минулої епохи, епохи живої пам'яті про Гната Хоткевича та перехресні долі його родини. Її авторка, наймолодша донька українського класика Галина Хоткевичівна, яка, здавалося, була вирвана з України з корінням, є останнім носієм тієї пам'яті. Читати її спогади навдивовижу легко. І навіть захопливо спостерігати, як крізь півстолітню товщу часу та неприсутності в рідних просторах, у цих її текстах неймовірним чином проростають незнищені гени батькового письменницького хисту, любові до всього рідного та його невсипуче прагнення до діла культурного й громадського.

Запасу Хоткевичового таланту з вершком вистарчало й на його родину. Якби не жорстока епоха, в яку усім їм довелося жити, ті творчі дари могли б рясно зародити. Якби…

Для найширшого кола читачів.

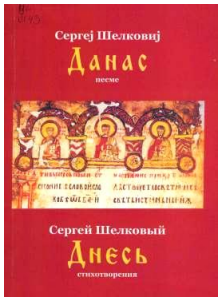

125. **Шелковиј С. Данас : песме = Днесь : стихотворения / С.Шелковиј ; превео на српски језик В.Јагличић. – Харков : Мајдан, 2013. – 161 с. – Текст парал.: серб., рус.**

Книга «Днесь» – живой пример взаимодействия родственных славянских культур. Это книга переводов с русского языка на сербский стихотворений Сергея Шелкового, автора 20 книг, лауреата нескольких литературных премий.

Переводы выполнены известным сербским поэтом и переводчиком Владимиром Ягличичем.

126. **Шелковый С.К. Аве, август : стихотворения / С.Шелковый. – Харьков : Майдан, 2012. – 198 с.**

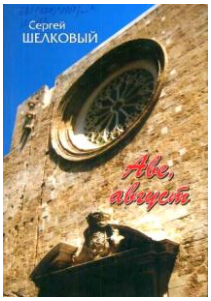

Новую книгу Сергея Шелкового ждут многие любители поэзии. Его творчество находит благодарный отклик – так два сборника статей, вышедших в свет в последние годы, содержат десятки очерков о творчестве поэта, написанных учеными и литераторами разных стран.

Поэтическое слово Сергея Шелкового – это всегда слово умножения образов и смыслов. Двоится в своей сущности и само название новой книги «Аве, август» – здесь и апелляция к животворному единению с природой, с Господним универсумом, здесь и обращение к неизменно распахнутой для поэта многомерности человеческой истории и культуры.

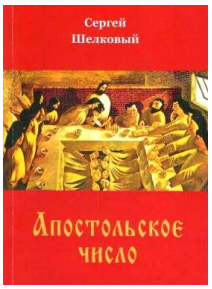

127. **Шелковый С.К. Апостольское число : поэт. пер. / С.Шелковый. – Харьков : Майдан, 2015. – 305 с.**

В новую книгу поэтических переводов Сергея Шелкового «Апостольское число» вошли стихи из его предыдущего сборника «Дванадесять» и новые переводы поэтов двенадцати славянских стран.

Первый раздел «Печаль упрятав в тень золотую…» обращен к творчеству тридцати трех украинских поэтов XX столетия. Во второй раздел «И нежной присяге никто не изменит из нас…» включены переводы стихотворений тридцати авторов, пишущих на белорусском, болгарском, боснийском, македонском, польском, сербском, словацком, словенском, хорватском, черногорском и чешском языках.

128. **Шлаферман Е. Сквозь сердце к сердцу и от любви к любви : сб. лир. стихотворений / Е.Шлаферман. – Waldkraiburg (Germany) : Vela-Verlag, 2015. – 66 с.**

Книга издана в Германии и поэтому аннотация в ней на немецком языке. Представлена биография автора сборника; она как и стихи – на русском языке.

Елена Шлаферман родилась в 1973 г. в Харькове. Свою первую маленькую поэму «Весна» она написала в возрасте 11 лет. В период 1990–1997 гг. было написано множество стихотворений, поэм, лириксов, коротких рассказов, исторических и философских докладов. Стихи автор презентовала в Харьковском институте культуры на вечерах поэтического клуба. С 1998 г. многие произведения автор писала на английском, итальянском, немецком и французском языках. В 2009 г. вышла электронная книга – E-book с её биографией и первыми стихами.

Е.Шлаферман презентует свои произведения на немецком языке в Мюнхенском клубе авторов «Pegasus» (Германия), читает свои произведения в литературных клубах Италии и Англии.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ

129. **Малі міста України. Харківська область : бібліогр. покажч. / Держ. наук. архітектур.-буд. б-ка ім. В.Г.Заболотного. – Київ : ДНАББ, 2017. – 311 с. : іл.**

Видання розраховано на науковців, архітекторів, істориків, краєзнавців, освітян, бібліотечних працівників, екскурсоводів, туристів, представників об'єднаних територіальних громад та всіх зацікавлених осіб.

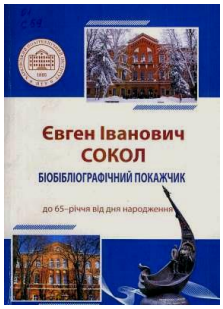

130. **Євген Іванович Сокол: до 65-річчя від дня народження : біобібліогр. покажч. / Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т», Наук.-техн. б-ка. – Харків : НТУ «ХПІ», 2017. – 125 с. : портр.**

У біобібліографічному покажчику висвітлено життєвий шлях, науковий та науково-педагогічний доробок члена-кореспондента НАН України, доктора технічних наук, професора, ректора Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» Євгена Івановича Сокола.

Покажчик містить бібліографічні записи наукових, навчальних, навчально-методичних публікацій, видань за редакцією та дисертаційних досліджень, виконаних під керівництвом професора Є.І.Сокола. Окремо подані основні публікації про його наукову та організаційну діяльність.

Видання розраховано на дослідників у галузі промислової електроніки, аспірантів, студентів технічних спеціальностей.

131. **Василь Якович Тацій : (до 75-річчя від дня народж. та 50-річчя наук.-пед. і громад. діяльності) / Нац. акад. наук України, Нац. акад. прав. наук України ; [упоряд.: Ю.Г.Барабаш, В.І.Борисов, О.В.Петришин]. – Харків : Право, 2015. – 140 с. : портр. – (Біографія і бібліографія вчених-правознавців).**

У виданні висвітлюються основні етапи життя, наукової, педагогічної та громадської діяльності відомого правознавця, провідного вченого нашої країни в галузі кримінального права, теорії держави і права, конституційного права, доктора юридичних наук, професора, академіка Національної академії наук України і Національної академії правових наук України, президента Національної академії правових наук України, ректора Національного юридичного університету ім. Я. Мудрого В.Я.Тація.

Для науковців, широкого загалу читачів.

132. **А.И.Тихонов: «Посвящаю Вам...» : биобиблиография / Нац. фармац. ун-т. – Харьков : Оригинал, 2010. – 271 с. : ил. – (Ученые фармации).**

В издании представлены направления научного поиска, педагогической и общественной деятельности известного ученого в области технологии лекарств, академика Украинской академии наук, доктора фармацевтических наук, профессора А.И.Тихонова.

Биобиблиография научных трудов представляет интерес для исследователей, научных работников, студентов и преподавателей фармацевтических и медицинских вузов.

133. **Харківська державна наукова бібліотека імені В.Г.Короленка : кат. вид. Б-ки та публ. про її діяльність за 2011–2015 рр. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка. – Харків : ХДНБ, 2017. – 272 с.**

Покажчик містить бібліографічні відомості про видання ХДНБ ім. В.Г.Короленка та публікації про її діяльність за 2011-2015 роки та є продовженням попередніх посібників, підготовлених до 100, 110, 120 та 125-річчя від дня заснування бібліотеки.

Видання адресовано фахівцям бібліотечної справи, бібліотекознавцям, культурологам, викладачам, аспірантам і студентам навчальних закладів культури.

134. **Шейко Василь Миколайович : (до 75-річчя від дня народж.) : біобібліогр. покажч. / Харків. держ. акад. культури. Б-ка. – Харків : ХДАК, 2017. – 248 с. : іл., портр. – (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).**

У покажчику висвітлено життєвий шлях, науковий та науково-педагогічний доробок відомого вченого-культуролога, історика, лідера української культурологічної школи, доктора історичних наук, професора, заслуженого діяча мистецтв України, члена-кореспондента Національної академії мистецтв України, ректора Харківської державної академії культури В.М.Шейка.

Видання призначено дослідникам у галузі культурології, історії України, історії та теорії культури, історії вищої освіти, студентам, аспірантам, викладачам ВНЗ культури та мистецтв.

ВИДАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ЦЕНТРУ ІНФОРМАЦІЇ «ХАРКІВЩИНА» ХОУНБ

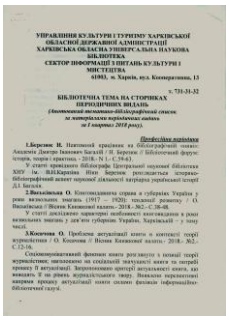

УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
СЕКТОР ІНФОРМАЦІЇ З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА
61003, м. Харків, вул. Коммунальна, 13

х. 710-31-32

БІБЛІОТЕЧНА ТЕМА НА СТОРІНКАХ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ
(бібліотечний тематично-бібліографічний список за матеріалами періодичних видань за I півріччя 2018 року).

Перефіраж покажчика

1.Березюк Н. Національні українці на бібліографічній сторінці: Академік Дмитро Іванович Багалій // Н. Березюк // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. - 2018.- № 1.- С.59-63.

У статті провідного бібліографа Центральної наукової бібліотеки ХНУ ім. В.Каразіна Нінн Березюк розглядається історико-бібліографічний аспект наукової діяльності патріарха української історії Д.І. Багалія.

2.Вихованець О. Кінотеатральна справа в губерніях України у роки визвольних змагань (1917 — 1920): ретаспект ресурсу / О. Вихованець // Вісник Книжкової палати.- 2018.-№2.-С.20-08.

У статті досліджено характерні особливості кінотеатрів в роки визвольних змагань у двох губерніях України, Харківській – у зому числі.

3.Кожочова О. Проблеми актуальної книги в контексті теорії журналістики / О. Кожочова // Вісник Книжкової палати.- 2018.- №2.- С.12-16.

Соціокомунікативний феномен книги розглядуто з позиції теорії журналістики; наголошено на соціальній значущості книги та потребі пошуку її актуальної. Запропоновано критерії актуальності книги, що виходить її на рівень журналістського тиру. Виявлено перспективні напрями пошуку актуальної книги сьогодні фахівцям інформаційно-бібліотечної галузі.

135. **Бібліотечна тема на сторінках періодичних видань : анот. тематико-бібліогр. список за матеріалами період. видань / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2018.**

Вип. 1-4.

136. **Календар знаменних і пам’ятних дат Харківщини на 2019 рік : реком. бібліогр. покажч. / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Л.М.Конопля, Л.О.Сашкова. – Харків : ХОУНБ, 2018. – 72 с.**

Універсальне довідково-бібліографічне видання «Календар знаменних і пам’ятних дат Харківщини» видається ХОУНБ з 1977 р. Посібник містить фактографічні і бібліографічні відомості про визначні події історії, суспільно-політичного, громадського та культурного життя області, ювілеї уродженців краю та видатних діячів, життя і діяльність яких пов’язана з Харківщиною.

Подаються також інформаційні довідки та бібліографічні списки літератури до пам’ятних та ювілейних дат. У списках рекомендовану літературу розміщено в логічній послідовності.

Посібник містить іменний покажчик до ювілейних та пам’ятних дат Харківщини.

Видання розраховано на бібліотекарів, лекторів, вчителів та усіх читачів, що цікавляться краєзнавством.

Відбір літератури закінчено в серпні 2018 року.

137. **Краєзнавча книга Харківщини 2017 : анот. каталог видань / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Н.І.Грайворонська, Л.М.Конопля. – Харків : ХОУНБ, 2018. – 48 с. : іл.**

Анотований каталог інформує читачів про книги краєзнавчого напряму видавництв та поліграфічних підприємств регіону, а також про друковані видання, присвячені Харкову й Харківській області, що вийшли в Україні та надійшли до фонду РЦІ «Харківщина» Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки протягом 2017 р. Покажчик є продовженням започаткованої у 2010 р. серії «Краєзнавча книга Харківщини».

У каталозі містяться бібліографічні описи книг та анотації до них (**використані анотації із книг, запропоновані авторами або видавництвом)**, подаються копії обкладинок.

Літературу розміщено відповідно до «Схеми краєзнавчого каталогу ХОУНБ». Окремим розділом представлені видання, що продовжуються, неопубліковані видання ХОУНБ. Для зручності користування до каталогу створено допоміжний апарат («Іменний покажчик», «Алфавітний покажчик назв», «Зміст»).

Видання адресовано фахівцям книговидавничої справи, представникам органів державної влади та управління, керівникам бібліотек, книгарень, працівникам бібліотек і музеїв, краєзнавцям, науковцям, студентам та усім тим, хто цікавиться книжковою продукцією та історією краю.

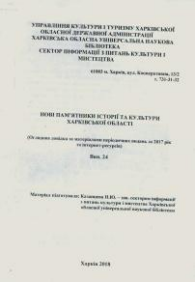

138. **Нові пам’ятники історії та культури Харківської області : огляд. довідка за матеріалами період. видань за 2017 р. та інтернет-ресурсів / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2018. – 21 с.**

139. **Пам’ятники та меморіальні дошки, відкриті у 2018 році в населених пунктах Харківської області : огляд. довідка за матеріалами період. видань та інтернет-ресурсів / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2018. – 14 с. : фот.**

140. **Пам’ятники та меморіальні дошки, встановлені в населених пунктах Харківської області на честь героїв АТО (2017–2018 рр.) : огляд. довідка за матеріалами період. видань та інтернет-ресурсів / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2018. – 9 с. : фот.**

У написанні використано матеріали регіональних періодичних видань, що надійшли до фонду ХОУНБ у 2018 р. та інтернет-ресурсів, а також інформація за 2017 рік, що не увійшла до попереднього випуску. Матеріал викладено у хронології відкриття пам’ятних знаків.

141. **Почесні громадяни м. Харкова, 2018 рік : біогр. довідка / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.І.Грайворонська. – Харків : ХОУНБ, 2018. – 7 с. : фот.**

Відомості про звання «**Почесний громадянин м. Харкова»** та нагородження, інформація про нагороджених у цьому році – Велигоцького Миколу Миколайовича, Горбунову-

Рубан Світлану Олександрівну, Прищепу Івана Кузьмича.

142. **Почесні громадяни Харківської області, 2018 рік : біогр. довідка / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.І.Грайворонська. – Харків : ХОУНБ, 2018. – 9 с. : фот.**

Відомості про звання «**Почесний громадянин Харківської області»** та нагородження; інформація про нагороджених у цьому році – Райніна Ігоря Львовича, Лук'яненка Віталія Володимировича, Шишкову Оксану Валеріївну, Вахна Миколу Івановича, Зайцева Олексія Борисовича.

143. **Про культурне співробітництво Харківської області із зарубіжними країнами : інформ. довідка за матеріалами преси та інтернет-ресурсів / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.Ю.Казанцева. – Харків : ХОУНБ, 2018.**

Вип. 1-4.

144. **Символіка Харківської області: (герб, прапор, гімн області та районів) : бібліогр. покажч. / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Н.І.Грайворонська. – Харків : ХОУНБ, 2018. – 157 с. : іл.**

Видання містить бібліографічні відомості про символіку Харківської області в цілому та про символіку районів і міст, що входять до складу області, відповідно до адміністративно-територіального поділу.

Покажчик призначений історикам, краєзнавцям, працівникам бібліотек та усім, хто цікавиться історією Харківщини.

145. **Сміхом по вселюдському лиху: (до 100-річчя від дня народження Віктора Марковича Лагози) : біобібліогр. покажч. / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка ; уклад. Л.О.Сашкова. – Харків : ХОУНБ, 2018. – 52 с.**

Покажчик підготовлено до 100-річчя від дня народження українського письменника – сатирика, поета Віктора Марковича Лагози.

Посібник має фактографічну та бібліографічну інформацію про життєвий і творчий шлях літератора.

Адресовано літературознавцям, викладачам, студентам, працівникам бібліотек, краєзнавцям, шанувальникам творчості письменника.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Андреев Ф.М. 54
Астахова В.И. (21)
Байда І. 27
Балута І.М. 30
Бандурка О.М. 55
Барабаш Ю.Г. 131
Безрукова Т.М. 49
Беркос М.А. (1)
Борисов В.І. 131
Бысов В. 85
Васильківський С.І. (82)
Вергун Н. (76, 77)
Власова А.Д. 2
Воліков В.В. 51
Волошинов Е.И. (78)
Вотинов М.А. 72
Ганзбург Г.І. 89
Грайворонська Н.І. 137, 141, 142, 144
Греченко В.А. 55
Григорьев А.Н. 3
Грум-Гржимайло Т.Н. 4
Деркач М.І. (79)
Добрынин С.В. 54
Жадан С.В. 99
Замесов В.Ф. 50
Згурська Ю. 27
Зінченко А. 6, 100
Иванов И.И. (80)
Казанцева Н.Ю. 135, 138-140, 143
Кашпур А.Д. 11
Кемпер-Шульженко И.В. 7
Кісельова Ю.А. 58
Конопля Л.М. 136, 137
Корж О. (112)
Кошелев В. (9)
Крайнев В. (4)
Крижановская Н.Я. 72
Кропивницький М. (13)
Курбас Л. (8)
Лавриненко П.В. 101
Лагоза В.М. (145)
Ландкоф В. 102
Либерман Е.Г. (11)
Лисенко І. 86, 87
Литвинова Л. 9
Лукан Н.Є. 103
Макарова-Мирская А.И. 104
Мартиненко І.В. 29
Мартинович П.Д. (10)
Марченко О.А. 105
Мизгіна В.В. 77, 81
Мисик В. (110)
Михайлов Г. 85
Мішалов В. 90, 91, 92
Мороз А. 83
Назарян М.М. 11
Новиков А.О. 13, 96, 97
Оглоблин В. 84
Оковита К.О. 40
Парамонов А.Ф. 14, 73, 74, 107
Петришин О.В. 131
Пилипенко Л.И. 109
Підлісна О. 111
Погрібняк Я. (6)
Попов А. 113
Пугач Б.Я. 60
Пугач Е.П. 61
Розенфельд М.И. 75
Сайпанова А.А. 16
Саратов И.Е. 33
Сашкова Л.О. 136, 145
Саяний М. 42, 43, 114
Сватенко В.Я. 115
Свистун Г.Є. 34
Світленко С.І. 17
Сидельников С.И. (16), (23)
Сковорода Г. (98, 116-120), 121
Сокол Є.І. (130)
Сокуренко В.В. 55
Спасибо-Фатеева И.В. 56
Степанов Т.Ф. 62
Столярова М.Т. 44
Тарасов О.В. 62

Тацій В.Я. (131)
Титов Г.В. 122
Тихонов А.И. (132)
Тронько П.Т. (15)
Туган-Барановський М.І. (20)
Филонич В.И. 35
Хоткевич Г.Г. (5), 124
Хоткевич Г.М. 90, 91, 92, (124)
Черемський К.П. 88, 93, 94
Черних В.П. 59
Черніков І.Ф. 22
Шейко В.М. (134)
Шелковий С.К. 125-127
Шкребец И.Ю. 74
Шлаферман Е. 128
Штейфоны, родина (14)
Шульженко К. (7)
Щепакін В.М. 95
Щоголевы, род (107)
Яворницький Д. (17)
Якубович С.А. (24)

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК НАЗВ

A la prima. Живопис 79
А.И.Тихонов: «Посвящаю Вам...» 132
Аве, август 126
Апостольское число 127
Бандура та її конструкція 90
Бандура та її репертуар 91
Бібліотечна тема на сторінках періодичних видань 135
Близкое… 84
Василь Якович Тацій 131
Вериги української нації 115
Вертоградар української духовності 98
Вигадалики 103
Видатні люди Зміївщини 42
Від України до УРСР 28
Владимир Крайнев. Творческий портрет 4
Героїчні сторінки історії. Книга пам'яті Зміївщини 37
Гордость первой столицы 3
Григорій Сковорода: глобальне і національне 116
Григорій Сковорода: образ світлої людини на всі часи 118
Григорій Сковорода та європейська культура 117
Г.Сковорода і сучасна моральна філософія 120
Г.С.Сковорода і образи філософії 119
Данас 125
Два дня в Куряжском монастыре 104
Дванадцяті Сумцовські читання 64
Дело на кота или художник с улицы 102
Дмитро Яворницький: вчений та педагог в українському інтелектуальному співтоваристві 17
Дорога додому : спогад про Галину Хоткевич 5
Енциклопедія української пісні 87
З пережитого: про моїх учителів і друзів, про себе та 60 років власних досліджень з української туркології 22
…**За** пагорби в зеленому вбранні 111
Забрость 105
Записки подводника, электрика с подлодки С-13. «…Командиром был А. Маринеско…» 29
Заполярные рассказы сухопутного моряка 101
Зі спадщини харківської школи міжнародного права (фрагменти рукопису Т.Ф.Степанова «Право народів і дипломатія» 1844 р.) 62
Зміївщина – Слобожанщини перлина 43
Иван Иванович Иванов. «Талантлив был необычайно…» 80
Иволга над Каспием поёт 109

Историк-болгарист С.И.Сидельников: научная и педагогическая деятельность 16
История рода Щоголевых 107
История улицы Университетской 73
Інтернат 99
Історія вулиць села : с. Огульці, Валків. р-ну, Харків. обл. 44
Календар знаменних і пам'ятних дат Харківщини на 2019 рік 136
Караванський спиртовий завод. Події і люди 49
Клавдия Шульженко. «Когда Вы спросите меня» 7
Колокола любви 113
Концепція розвитку транспорту другого рівня у м. Харкові на основі технології Sky Way 51
Короленківські читання 2016 «Бібліотеки, архіви, музеї: інтеграція до світового наукового та історико-культурного простору». Ч. 1 70
Короленківські читання 2016 «Бібліотеки, архіви, музеї: інтеграція до світового наукового та історико-культурного простору». Ч. 2 71
Краеведы Слобожанщины 25
Краєзнавча книга Харківщини 2017 137
Краєзнавчий музей м. Лозова = Natural History Museum of Lozova 26
Культурна спадщина Слобожанщини 68
Культурна спадщина Слобожанщини. Культура і мистецтво 67
Культурна спадщина Слобожанщини. Культура, мистецтво, філософія, охорона пам'яток 69
Лесь Курбас в контексті світової та вітчизняної культури 8
Либерман Е.Г. и его роль в развитии украинской экономической мысли 11
Листи до Михайла Ковалинського 121
Лозова «Від лози первозданної – до вершин златосяйних» = «From the Treasured Past to the Triumphant Future» 38
Лозовскому кузнечно-механическому заводу – 50 лет. Пишем историю завода и города вместе 52
М.А.Беркос. Живопис, графіка : до 150-річчя від дня народження 1
М.І.Туган-Барановський: творча спадщина та сучасна економічна наука 20
Малі міста України. Харківська область 129
Мальовничі дзвони = Picturesque sounds 83
Мечта и дело Виктора Кошелева 9
Мистецькі пленери 2004–2009. Шляхами Васильківського: погляд через століття 82
Мій Дергачівський край чудовий 39
Місія та можливості музею на сучасному етапі 65
Музична культура Сходу і Півдня України другої половини XIX – початку XX століть: європейські виміри 95
Наталя Вергун. Виставка творів. Живопис, малюнок 77
Народний художник України Наталя Вергун. Живопис, малюнок 76

Научные школы Харьковского университета в микробиологии 60
Національний природний парк «Гомільшанські ліси» 47
Національний фармацевтичний університет: новітня історія 59
Наши Герои 12
Нова харківська поезія та проза 106
Нові пам'ятники історії та культури Харківської області 138
О жизни и о творчестве 24
О Харьковском университете, его делах и людях во второй половине XX – в начале XXI века 61
Пам'ятники та меморіальні дошки, відкриті у 2018 році в населених пунктах Харківської області 139
Пам'ятники та меморіальні дошки, встановлені в населених пунктах Харківської області на честь героїв АТО (2017–2018 рр.) 140
Перший конкурс «Міжнародна Слов'янська Поетична Премія» 2013 108
Першокласнику про Лозівщину 41
Під знаком Мисика 110
Підготовка охоронців правопорядку в Харкові: 100 років історії (1917–2017 рр.) 55
По заповідним місцям Харківщини 48
Поборник душевного миру 15
Поет зболеного серця. Олександр Корж у спогадах і матеріалах 112
Поетична Зміївщина 114
Порфирій Мартинович і сучасність 10
Почесні громадяни м. Харкова, 2018 рік 141
Почесні громадяни Харківської області, 2018 рік 142
Приколотнянский маслоэкстракционный за 90 лет 50
Принципы гуманизации архитектурно-градостроительной инфраструктуры в крупнейших городах Украины (на примере города Харькова) 72
Про культурне співробітництво Харківської області із зарубіжними країнами 143
Путівник ділової активності Харкова = Kharkiv meeting planners' guide 27
Рассказы о жизни. Т. 5 35
Реабілітовані історією. Харківська область. Кн. 2 30
Розгойдані дзвони пам'яті 31
Салтово-Маяцька археологічна культура: 110 років від початку вивчення на Харківщині 32
Символіка Харківської області: (герб, прапор, гімн області та районів) 144
Сквозь сердце к сердцу и от любви к любви 128
Слава і гордість краю бурлуцького 40
Славные имена. Кн. 12 18
Славные имена. Кн. 13 19
Слобожанське культурне надбання 66

Слобожанський драматичний театр. Нариси історії 96
Словник музикантів України 86
Сміхом по вселюдському лиху: (до 100-річчя від дня народження Віктора Марковича Лагози) 145
Сны и дали 122
Євген Іванович Сокол: до 65-річчя від дня народження 130
Становлення та розвиток історіографії в Імператорському Харківському університеті 58
Тайное становится явным 53
Там, де не колеться трава 124
Твори для харківської бандури 92
Традиційне співоцтво 93
Традиційні музичні інструменти кобзарів і лірників 88
370 лет Чугуеву 45
Туман 2
1020-летие Крещения Руси (988–2008) 57
Удивительная земля Харьковская = Amazing Kharkov Land 85
Українська драматургія й театр від найдавніших часів до початку XX ст. 97
Управлінню магістральних газопроводів «Харківтрансгаз» – 60 років 53
Усадьба в Гиёвке – гордость и боль Люботина 46
Ученики об Учителе 21
Фасады. Харьков = Facades. Kharkiv 75
Філософія, філософування і філософська освіта: сучасні виклики та перспективи 123
Харківська державна наукова бібліотека імені В.Г.Короленка 133
Харківський історіографічний збірник 36
Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна. Музей природи 63
Харківські асамблеї – 1995 89
Харьков, откуда имя твое? 33
Харьков. Домовладельцы Штейфоны 14
Харьков. История улицы Каплуновской 74
Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права 56
Храми Якима Погрібняка 6
Художник Евдоким Игнатьевич Волошинов 78
Художній універсум Марка Кропивницького 13
Цвіт півонії 100
Чугуївське городище. Археологічні дослідження у 2009 р. 34
Шейко Василь Миколайович 134
Шлях звичаю 94
«**Я** поведу тебя в музей» 81
«**Я** – УЧЕНЫЙ. Этим и интересен». Профессор Степан Иванович Сидельников: выдающийся болгарист и ЧЕЛОВЕК 23

ЗМІСТ

Харківська область в цілому. 3
Видатні діячі і край 3
Краєзнавство 13
Історія краю 14
Історія міст і сіл області 17
Природа 20
Народне господарство краю 21
Державна влада і управління в краї 23
Релігія 24
Освіта 25
Музейна справа 28
Культура 29
Бібліотечна справа 30
Мистецтво 31
Архітектура 31
Живопис. Художня фотографія 32
Музичне життя 36
Театр 41
Літературне життя 42
Бібліографічні покажчики 52
Видання регіонального інформаційного центру «Харківщина» ХОУНБ 54
Іменний покажчик 57
Алфавітний покажчик назв 59